

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў старшыню КНР з нацыянальным святам

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павіншаваў Старшыню КНР Ху Цзіньтао і кітайскі народ з нацыянальным святам — Днём абвяшчэння Рэспублікі. Аб гэтым БЕЛТА паведамліў ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

БЕЛТА.

Адзінаццатая сесія Савета Рэспублікі пачне работу 2 кастрычніка

Адзінаццатая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі трэцяга склікання пачне работу 2 кастрычніка ў 10.00 у зале пасяджэнняў верхняй палаты парламента. Аб гэтым БЕЛТА паведамліў у прэс-службе Савета Рэспублікі. У адпаведнасці з зацверджаным парадкам у першы дзень будучы створаны рабочыя органы сесіі: сакратарыят і падліковая камісія. Старшыня Савета Рэспублікі Генадзь Навіцкі выступіць перад парламентарыямі з дакладам аб выніках міжнароднай і міжпарламенцкай дзейнасці Савета Рэспублікі ў міжсесійны перыяд і задачах на маючую адбыцца сесію. Генеральны пракурор Беларусі Рыгор Васілевіч праінфармуе сенатараў аб актуальных пытаннях умацавання законнасці і правапарадку ў краіне.

БЕЛТА.

Каля тысячы законапраектаў

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Адказваючы на пытанні журналістаў аб новым складзе парламента, В. Папоў адзначыў, што колькасць парламентарыяў-жанчын павялічылася ў адзвёртым скліканні (і будзе 35). Такія змены ў гандарным складзе, на яго думку, дабратворна паўплываюць на работу парламента. «30 дэпутатаў мінулага склікання кансалідуюць нанова абраных на канструктыўную работу ў парламенце», — заявіў старшыня Палаты прадстаўнікоў. Ён зрабіў акцэнт на тым, што важныя і захаванне пераемнасці ў парламенце, і абнаўленне складу. Інакш пачынаюцца негатывыя з'явы — застой, выпрацоўка стэрэатыпаў, нежаданне шукаць новыя рашэнні. А трох дзясяткаў «старажылаў», на яго думку, дастаткова для перадачы неабходнага вопыту. Які ж далейшы лёс дэпутату трэцяга склікання, якія не перакачавалі ў новы парламент? Іх паўнамоцтва да першага дня пасяджэння новай палаты не складзеся, а пасля таго пачнецца работа на іх працаўладкаванні — запэўніў Вадым Палацкі і дадаў: «Працоўных месцаў для дэпутатаў у нашай краіне дастаткова».

Яшчэ адзін бюджэт-2009 — ужо Саюзнай дзяржавы — будзе разгледжана ўпершыню ў складзе Парламентскага сходу Саюза Беларусі і Расіі 16—17 кастрычніка на сесіі ў Маскве. Дарчы, наша супрацоўніцтва з Расіяй на рэдкасць плённае. І лепшае тавар сведчанне — аб'ём узаемага таваразвароту. Старшыня Палаты прадстаўнікоў упершыню агучыў прагнозы яго росту да 40 млрд долараў ЗША сёлета. Вадым Папоў прапавіў для параўнання леташні паказчык — 26 млрд долараў. Як бачыце, рост вельмі істотны і імклівы. Увогуле Беларусь супрацоўнічае са 173 краінамі свету. Таму так важна надаваць увагу міжнародным пагадненням. «Гэта дасць магчымасць нашым прадпрыемствам прасоўваць свае тавары на замежных рынках, ствараць сумесныя прадпрыемствы, атрымліваць прыбыткі», — падкрэсліў старшыня Палаты прадстаўнікоў. На яго думку, адзінка назарнічкі АБСЕ парламенцкіх выбараў не паходзіць міжпарламенцкаму супрацоўніцтву Беларусі з іншымі краінамі. «Калі аб'ектыўна глядзець на гэты працэс, то спадарыня Ліза і іншыя прадстаўнікі выявілі шмат станоўчых аб тым, што ўжо зроблена ў рэспубліцы і працягвае рабіцца. Таму някх сумненняў, асцярог, што працэс супрацоўніцтва можа парушыцца, абсалютна няма. Наадварот, пашырэнне супрацоўніцтва ёсць. І някх сумненняў у тым, што і надалей яго будзе пашырацца, быць не павінна», — рэзюмаваў спікер ніжняй палаты.

Ала МАЧАЛОВА.

КУП «Мінский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже обращенного в доход государства гаража № 60 (пл. 25 кв.м) с подвалом (пл. 10 кв.м) в ГК «Днепровец» в г. Борисове. Начальная цена снижена на 10% — 9 246 600 бел. руб. Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 12.07.2008 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 16.10.2008 г. Фонд «Минскгоримущество» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже объектов коммунальной собственности г. Минска

Лот №	1
1	Наименование и местонахождение объекта, тип и характеристика помещения
2	Общая площадь* (м.кв.)
3	Начальная цена продажи (руб.)
4	Сумма задатка (руб.)
5	Сроки оплаты объекта
6	Характеристика строения
7	Условия продажи объекта

* Сведения о площадях объектов, не завершённых строительством, даются на основании проектно-сметной документации. 1) Аукцион состоится 16 октября 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. 2) Для участия в аукционе необходимо представить в адрес УП «Минский городской центр недвижимости» следующие документы: - заявление на участие в аукционе по установленной форме; - юридическим лицам — резидентам Республики Беларусь — нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации, представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) — доверенность; - представителями физических лиц — резидентами Республики Беларусь — нотариально заверенную доверенность; - юридическим лицам — нерезидентам Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; - документ о финансово-состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; - представителями юридических и физических лиц — нерезидентов Республики Беларусь — легализованную в установленном порядке доверенность с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык. При подаче документов на участие в аукционе представитель юри-

І НЕМАГЧЫМАЕ — МАГЧЫМА!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Пасля матча пераадвоўваючы адлегласць ад доўгіх прсыды да мікст-зоны, адчуваючы чыюсыяі руку на плячы, заўважваю побач Бернда Штанге. «Всё карашчо?» — ад душы веселіцца нямецкі спецыяліст і знікае разам з Ірмшарам. Яны старанна ахоўваюцца амаюўцамі ад натоўпу бальшышчыкаў, якія пакаджаюць стадыён. Учора галоўны трэнер нацыянальнай каманды пракаментаваў гульню: «Такога я яшчэ не бачыў у выкананні беларускіх камандаў. Я тут толькі год і не ведаю, магчыма, і бальшышчыкі такога не бачылі. У першыя 20 хвілін БАТЭ аказваў такі прэсінг, дэманстраваў гульню ў адзін дзятк, і славеты «Ювентус» не ведаў, што з гэтым рабіць! У асобных гульнях мы ўмеём добра гуляць. Калі б у футбольтаў было больш вопыту, і яны здолелі забіць трыці гол, мяркую, «Ювентус» не адгрыпаў б. Але я бачу больш, чым проста бальшышчыкі — нашым камандам не хапае стабільнасці... Праўда, учора нашы футбалісты былі на вышыні. Цяпер будзем чакаць ад БАТЭ усё большага і большага».

...Першымі раздзявалі пакадзі італьянскія футбалісты, і выгляд мелі, нягледзячы на разглатмент Лігі чэмпіёнаў, цалкам дэмакратычны. Дзелава чорны касцюм у спалучэнні з красоўкамі, замест гальштукіаў — цёплыя вязаныя шапкі. У беларускіх футбалістаў усё куды больш кансерватываўнае, а з'яўляюцца ў іх чорныя сапернікі — «Зеніт» гэта, «Рэал» гэта, «Ювентус». Калі не верыць у тое, што жожае перамагчы любога саперніка, то няграма сэнсу выходзіць на поле. Вітал РАДЗІВОНАЎ, нападчык

«ГУЛЯЛІ ЗА БЕЛАРУСЬ!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) — Падтрымка трыбуны дапамагла ці наадварот хваляваць? — Перад пачаткам гульні мадрараж быў вельмі, калі шчыра. Нават большы, чым у Мадрыдзе. І на размінцы цяжка былі, і ночу наіпрададлі не спалася. А калі гульня пачалася, стала лягчэй. Трыбуны нашы дапамаглі скінць лішнюю скаванасць. — «Ювентус» расчараваны? — Ды не, выдатная каманда. Але «Рэал» спадабаўся больш... Павел НЯХАЙЧЫК, паўабаронаца

«Ювентус» у першыя пятнаццаць хвілін амаль не пераходзіць за цэнтр поля. Для вас гэта не стала нечакасцю? — Футбол непрадаказальны, тым больш мы гуляем дома, таму трэба дзейнічаць з пазіцыі сілы. Сапернік спадабаўся. Слабых камандаў у Лізе чэмпіёнаў не бывае. Хоць ёсць невялікае расчараванне — і сам год вызначыцца, і каманда спачатку вяла 2:0. Калі паўраўноўваць «Рэал» і «Ювентус» і не ўлічваць, што адна гульня была хатняя, другая — выязная, не хачу пакрыўдзіць «Ювентус», але мне здалася, што «Рэал» на галаву мадзейшы. — Што адбывалася ў раздзявалыні пасля матча? — Усе мы радаліся. Першыя ачкі ў Лізе чэмпіёнаў — заўсёды прыемна. Наступная гульня з «Зенітам» — там і пабачым, на што здатныя. — Чакалі такога гульні, якая была сёння?

— Нас трэнер запэўніваў, што можна гуляць з любым сапернікам — «Зеніт» гэта, «Рэал» гэта, «Ювентус». Калі не верыць у тое, што жожае перамагчы любога саперніка, то няграма сэнсу выходзіць на поле. Вітал РАДЗІВОНАЎ, нападчык

— Ліга чэмпіёнаў узроўнем арганізацыі, азартам адозначаецца ад ўсё турніраў, якія праводзіцца ў Еўропе. Усё было на самым высокім узроўні і гуляць у такой атмасферы — адно задавальненне. — Ты ўдзельнічаў у матчах нацыянальнай зборнай і ў паўднёва Лігі чэмпіёнаў. Складанне гуляць супраць моцнай зборнай, скажам, Германіі, ці супраць еўрапейскага гранда накіхат «Ювентус»? — І супраць зборнай Германіі, і супраць «Рэала» з «Ювентусам» гуляць адно задавальненне. Атмасфера, у акой мы гулялі супраць Германіі, была таксама фантастычнай. Некаторыя матчы зборнай мяне даводзіла назіраць з трыбуны, магу сказаць, што ў нас не самы высокі ўзровень «хварэння». А сёння прыемна здзівіла падтрымка. Не было дудзэнняў бессэнсоўных, а арганізаванае «хварэнне».

— Як сапернік? — Я мяркую, мы маглі і павінны былі перамагчы ў гэтым падымку. Але так склаліся абставіны. — Нічыёй расчараваныя? — Асабіста я расчараваны. Гэтак жа як і сваёй гульні. — На першых хвілінах у чыбе

быў пусты — ні машын, ні людзей. Хоць нагода не спаць усё ж была... Варатар «Ювентуса» Алекс Манінггер, адзін з нямногіх футбалістаў клуба, які валодае англійскай, падзяліўся з журналістамі сваімі ўражаннямі пасля матча: «Мы пачалі дрэнна. Першыя 20 хвілін падарылі БАТЭ. Але сапернікі іграў выдатна і разбудзіў нас. Адзіны станоучы момант першага тайма — тое, што яго лік 2:2. У другім тайме мы маглі забіць і мелі некалькі добрых момантаў. Нельга сказаць, што я засмучаны вынікам. Нюга страшнага не адбылося — адно ачко — таксама нядрэнна, улчваючы, што сёння камандзе прыйшлося складова. Не магу гэта сказаць пра сябе, у мяне работы было не надта многа. Ці не было ў нас недаацэнкі саперніка? Не. Мы прагледзілі шмат матчаў БАТЭ і ведалі, што гэта добрая, працалюбівая каманда».

Паўтараў галкіпера і галоўны трэнер «Старой сеньеры» Клаўдзіа Раньеры. На пасляматчавай прэсканферэнцыі ён заявіў, што першыя паўгадыны выдаліся для яго каманды надзвычай складанымі. «Недаацэнкі саперніка з нашага боку не было, але першыя паўгадыны прывялі нас у некаторае замшанне. Мы не паспелі за сапернікам — гэта мой камплімент БАТЭ. З ліку 2:0 складова перастроіцца, і я задаволены, што нам гэта удалося. БАТЭ паказаў выдатную гульню, дзяткі богу, што нашы гульцы здолелі адрагавыць, бо сітуацыя здавалася безнадзейнай». — пракаментаваў паўднёва Клаўдзіа Раньеры. — Мы пасаромелі ўсё скелтыкаў, якія лічылі, што ў нас на групавым этапе будзе ноль ачкоў. І даказалі, што немагчымае — магчыма: Мы маем права гаварыцца нашай камандай. Нават нічыя — добры вынік. Калі ішоў у прэс-цэнтр, чуў незадаволенныя выклікі, што ўпусцілі перамогу. З-за недахопу вопыту. У канцы першага тайма Юрэвіч паспяхаўся з уводам мяча. Калі б працягнулі час, другога мяча маглі б і не быць... Калі б такіх гульняў было больш, маглі б, напэўна, і выйграць... заявіў Віктар Ганчарэнка.

Алена АУЧЫННІКАВА.

«ГУЛЯЛІ ЗА БЕЛАРУСЬ!»

— Нас трэнер запэўніваў, што можна гуляць з любым сапернікам — «Зеніт» гэта, «Рэал» гэта, «Ювентус». Калі не верыць у тое, што жожае перамагчы любога саперніка, то няграма сэнсу выходзіць на поле. Вітал РАДЗІВОНАЎ, нападчык

— Ліга чэмпіёнаў узроўнем арганізацыі, азартам адозначаецца ад ўсё турніраў, якія праводзіцца ў Еўропе. Усё было на самым высокім узроўні і гуляць у такой атмасферы — адно задавальненне. — Ты ўдзельнічаў у матчах нацыянальнай зборнай і ў паўднёва Лігі чэмпіёнаў. Складанне гуляць супраць моцнай зборнай, скажам, Германіі, ці супраць еўрапейскага гранда накіхат «Ювентус»? — І супраць зборнай Германіі, і супраць «Рэала» з «Ювентусам» гуляць адно задавальненне. Атмасфера, у акой мы гулялі супраць Германіі, была таксама фантастычнай. Некаторыя матчы зборнай мяне даводзіла назіраць з трыбуны, магу сказаць, што ў нас не самы высокі ўзровень «хварэння». А сёння прыемна здзівіла падтрымка. Не было дудзэнняў бессэнсоўных, а арганізаванае «хварэнне».

— Як сапернік? — Я мяркую, мы маглі і павінны былі перамагчы ў гэтым падымку. Але так склаліся абставіны. — Нічыёй расчараваныя? — Асабіста я расчараваны. Гэтак жа як і сваёй гульні. — На першых хвілінах у чыбе

А вось каментарыі, якія пакінулі бальшышчыкі з розных краін свету на форуме сайта sports.ru: seMep, Люберцы, Маскоўская вобласць: — Віктар (Ганчарэнка), вялікі дзятк вы і ўсёй вашай выдатнай камандзе за такую масу станоучых эмоцый, якую прынесла сённяшняя гульня, хваары, які за родных — выдатны матч, БРАВА! Болю Умный, Самара: — Брва, Ганчарэнка! БРА-ВА! Брва, Крывец, Стасевін і той малады хлопец, які выйшаў на замену. Брва, БАТЭ! Shatli, Евер Шава, Іспаль: — За матч не прсыёў на раз. Пасля гульні быў увесь мокры ад хвалявання, быццам прабег кіламетраў 10 на санчапке. Гэта фантастыка, якая стала рэальнасцю. Redkiy, Маска: — З перамогай! Дакладней, з нічыёй, але якой! Малайцы. Удачы вам у далейшым!

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже обращенного в доход государства здания прирельсового склада (общ. пл. 424,3 кв.м), расположенного: г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36. Нач. цена снижена на 20% — 82 567 100 бел. руб. Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 29.09.2007 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

УСП «УКС» ОАО «Электромодуль» совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже следующего имущества: ЛОТ № 1 — трактор МТЗ-50. Нач. цена 2 006 000 бел. руб. с НДС; ЛОТ № 2 — прицеп тракторный самосальный ЗПТС-4. Нач. цена — 944 000 бел. руб. с НДС. Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется на р/с, указанный в Условиях проведения аукциона. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 дней с даты проведения аукциона. Оплата за объект осуществляется в течение 7 рабочих дней после окончания торгов. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 04.11.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 03.11.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8017) 2246134 Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Я БУДЭ!

Я ніколі не быў у Барысаве. Пра гэты горад я ведаю толькі дзяткучы запалкам і гітарам. Але з аўтара я палюбіў гэты горад. Горад, дзе прапісана футбольная каманда, здольная дзь прыкрыць Аляксандра дэль П'ера і Паўлу Неведаву. «БАТЭ» — чэмпіён!

Калісьці, яшчэ ў школе, мы чакалі матчаў Лігі чэмпіёнаў. Учвары кідалі свае дзятчаныя справы і збіраліся каля тэлевізараў. У кожнага была любімая каманда — шалік яе колераў мы ад восені да вясны закручвалі на свае шыі, у кожнага быў свой любімы гулец — у футбалках з яго прозвішчам мы ганялі пылі і танны футбольны мяч на пляцоўках... Ліга чэмпіёнаў для нас была чымсьці іншапланетным, тым, што існуе толькі па той бок тэлевізара, і толькі ў сваё па-дзятчому наўмысленных мы разважалі, з якім лікам выйграе «Ювентус» у нашай дваровай каманды ці ў светлагорскага «Хіміка»... «Мне нават і сёння не верыцца, што Ліга чэмпіёнаў напярэла на электронна-праямнёвныя трукі экранай і паляпала беларусаў па «плячы»: «Гэй, я ўжо тут, — айда на «Дынама»! Беларусы паслужалі — квіты на матч БАТЭ — «Ювентус» разляцеліся за касу за пару гадзін. БАТЭ — «Ювентус», Ліга чэмпіёнаў — галава ідзе кругам... 10-я хвіліна матча. Ммм... Скажыце, гэта мяне зрок падводзіць? Ці можа футбалісты памыліліся футбалкам? БАТЭ блзітасна атакуе «Ювентус»? «Ювентус»? БАТЭ атакуе! Б А Т Э, Б А Т Э... 17-я хвіліна матча. Ааа! Давай! ГООООЛ! Пасля забітага Сяргеем Павел БЕРАСНЁЎ.

Беларусы — па-за крызясам...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) І калі прыйшоў час пляцца па крадзях, гэты рынак абвалўся: за апошнія тры гады з бедных слава амерыканскага населенчтва, якім было чым пляцца, 1,5 мільяна сем'яў пабудавалі свае. Абвалўся гэты рынак, і ў выніку мы назіраем тое, што робіцца сёння ў свеце. Як ні круці, а доллар з'яўляецца сусветнай валютай — 52 працэнт сусветнага гандлю вядзецца ў долларах. Хоць, дарчы, на мінулым тыдні міністр фінансаў ФРГ заявіў пра тое, што доллар сьме як сусветная валюта дэскрыдавацца, а расійскі прэм'ер Уладзімір Пуцін у чарговы раз выказаўся за тое, што стратэгічнаму сыравіну РФ, такую, як нафта, газ, неабходна прадаваць за расійскай валютой.

Акрамя спекулятыўных тэндэнцый, адначу і сабілісавыя амерыканскай эканоміі. Ёсць такое паньце «дваіны дэфіцыты», гэта значыць дэфіцыт бюджэту і дэфіцыт знешнегандлёвага балансу. У ЗША гэтая сума толькі на пачатку гэткага года перавышала 1 трыльён долараў ЗША. Сёння ўжо гаворыцца пра тое, што ў сувязі з крызясам і праграмай дапамогі з бюджэту прыватным фінансавым інстытутам у 2009 годзе чаканы дэфіцыт можа склацца 2 трыльёны. На касьцічкі з гэтыя грошы треба перакладваць, не можа эканомія увесь час жыць у даўгах. Свае вытокі гэткага крызёса. — Як, на ваш погляд, усё вышэйзгаданнае, можа паўплываць на нашу краіну? — Крызёс як такі на параважаных частцы нашага населенчтва, за выключэннем аднак, наогул ніяк не адаб'ецца. Чаму? Наш фондавы рынак знаходзіцца ў зачатках становішча, ён ніяк не паўплывае на макраэканамічны паказчыкі. А нашы людзі не захоўваюць свае грошы ў каштоўных паперах. Ёсць, Ігар ШЧУЧЭНКА.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже обращенного в доход государства здания прирельсового склада (общ. пл. 424,3 кв.м), расположенного: г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36. Нач. цена снижена на 20% — 82 567 100 бел. руб. Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 29.09.2007 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

УСП «УКС» ОАО «Электромодуль» совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже следующего имущества: ЛОТ № 1 — трактор МТЗ-50. Нач. цена 2 006 000 бел. руб. с НДС; ЛОТ № 2 — прицеп тракторный самосальный ЗПТС-4. Нач. цена — 944 000 бел. руб. с НДС. Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется на р/с, указанный в Условиях проведения аукциона. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 дней с даты проведения аукциона. Оплата за объект осуществляется в течение 7 рабочих дней после окончания торгов. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 04.11.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 03.11.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8017) 2246134 Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже ЛОТ № 1 — цеха лесопильного (общ. пл. 548,7 кв.м) по адресу: г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36. Начальная цена 87 781 000 бел. руб. Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 08.07.2008 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже ЛОТ № 1 — цеха лесопильного (общ. пл. 548,7 кв.м) по адресу: г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36. Начальная цена 87 781 000 бел. руб. Подробнее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 08.07.2008 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Павеле паведамленні карэспандэнтаў «Звядзі» і інфармагенчтваў.

«ЖЫВЫ» АГОНЬ ДЛЯ КВАТЭРЫ, АБО «ІСКРЫНКА» У ІНТЭР'ЕРЫ

Напэўна, не знойдзецца чалавека, які б не любіў глядзець на агонь. У паходзе, на пікніку мы заўсёды з задавальненнем (асабліва «стэраціліна» гараджане) сядзім каля вогнішча, з ахвотай раз-пораз падкідаючы ў яго галічкі-дзюжы, запякаем бульбу, смажым сала. У мяе магчыма і выбрацца на прыроду, смажыць шашлык на сваіх дачных участках. Хоць бы і ў мангале, але зноў жа — на жывым агні. Можна яго мець і ва ўласным жыллі: каміны ўжо даўно перасталі з'яўляцца прэрагатавай выключна шыкоўных катэджаў ці сядзібаў, што арыентаваны на экаагатурызм. І ў звычайнага чалавека часам можна сустрэць у доме складзены з цэглы або камяню — уласна сучасны каміны — каміны. Цёпла, утульна, «разынка» (у нашым выпадку — «іскрынка» ў інтэр'еры... А калі хочацца падобнага ў гарадской кватэры? Выйсце можа быць стаяць сучасныя электракаміны. Дроў не трэба, дыму няма — адно задавальненне.

нас праз Расію. Яшчэ сярод па-стаўшчыкоў называлі ЗША, Францыю, Кітай. Калі гаварыць пра цэны, усё залежыць ад таго, што браць. Невялікая літая чыгуначная пэчка на падлогу (чорны колер з аздабленнем дзверцы пад латуны) каштавала каля 680 тысяч рублёў. Асобна ўзятая электратопка магутнасцю 2 кВт мела цэннік амаль на 1,5 мільёна рублёў. Кошт асобна ўзятых падталаў (натуральнага драўніны з пацэннай — элементам дэкору «пад старажытнасць») склаў удвая большую суму. З іншага боку, побач за тых ж прыкладах 1,5 мільёна рублёў можна было набыць гатовы — з топкай і парталам — электракаміны. На іншым будаўнічым рынку бачыў некалькі мадэляў на 1,2 мільёна — зноў жа «два ў адным». Словам, пры жаданні можна ўлісацца ў адносна невялікі грошы. Асабліва, калі вы збіраецеся абсталяваць, напрыклад, маслянцы абсталяванні. Для вялікага пачатку, з убудаваным улістаўляльным каміні з вентылятарам такі бытавы электрапрыбор будзе каштаваць ад 100 долараў. Лепш, што вы іх зэканомяце, адпаведна будучае набыццё электракаміна для вашага жылля. Хоць насамрэч усталяваць іх не столькі для цяпла, колькі для відэавішча «жывога агню».

ВАМ «БУРЖУЙКУ» ЦІ ХАЙ-ТЭК?

Электракаміны можа мець ад адной да дзюж асноўных частак. Па-першае, гэта ўласна сама электратопка. Многія мадэлі толькі з яе складаюцца. На знешні выгляд гэта можа быць, напрыклад, невялікая па памерах чыгуначная літая пэчка на ножках, якая ўсталяваецца на падлогу. Можна быць імітацыяй печы «буржуйкі» (з трубой і дзверцамі). Так бы мовіць, рэтра-электракаміны ўстаноўваюцца і ў больш сучасных варыянтах: са шкла, пластыку, металу. Знешняе нагадваюць экран тэлевізара, іх можна вешаць на сцяну. Ёсць мадэлі, якія ў гэтую самую сцяну трэба ўбудоваць, але гэты варыянт, хутчэй, для катэджаў (і прамавугольнай, і круглай формы).

Па-другое, гэта абліцоўка або партал. Электракаміны, якія складаюцца з дзюж частак — топкі і парталы, большыя па памерах (хоць мы ў прычыне гаворым пра кампактныя, якія падыходзяць для абмежаванай прасторы гарадской кватэры рэчы). Звычайна такія электракаміны ўстаноўваюцца ўздоўж сцяны, хоць ёсць і вуглавыя мадэлі. Могуць быць як перасоўныя, так і стаячыя нарыны. У апошнім выпадку партал вырабляецца непасрэдна ў кватэры заказчыка: па стандартным або індывідуальным прэцэдзе.

Для вырабы парталы выкарыстоўваюцца самыя розныя аддзелачныя матэрыялы, прычым як натуральныя, так і штучныя: метал, драўніна, мрамур, пластык, штуч-

ны камень. У прынцыпе партал можна зрабіць і самому, напрыклад, з лістоў шчыльнага пеналістаў ці з гіпсакардону, абліцаваўшы потым яго на ўласны густ чым заўгодна: керамічнай пліткай, штучным каменем, плёнкай, што імітуе тэкстуру драўніны і г.д. А можна зрабіць і з сапраўднай цэгла — на адну дзве цагляныя ў глыбіню. Усё гэта дазваляе «ўлісацца» электракаміну ў любы інтэр'ер — ад класічнага да хай-тэка. Месца па глыбіні (акрамя вуглавых мадэляў і, натуральна, вырабляемых паводле індывідуальнага праекта) большасць займае зусім няшмат.

ГЭТА ЯШЧЭ І АБАГРАВАЛЬНІК

Электратопка па сваёй канструкцыі даволі проста: некалькі лампачак чырвонага колеру, вентылятар, экран са шкла з тканінай, які ўласна і імітуе языкі полымя. Усё гэта закрываецца бутафорскай камерай згарання паліва. У якасці апошняга можа выступаць як самы сапраўдны вугаль, так і штучная пластыкавая імітацыя дроў. Ступень «сапраўднасці» можа быць таксама рознай.

Працаваць электракаміны можа як у рэжыме адначасовай імітацыі «вогнішча» і абграваць, так і проста радаваць вас языкамі «полымя», ствараючы ўтульную абстаноўку ў доме. Пры працы ў апошнім рэжыме спажываецца электраэнергія будзе столькі ж, колькі патрэбна звычайным лампачкам напальвання.

ЗАДАВАЛЬНЕННЕ, ШТО НЕ ПАТРАБУЕ ДРОЎ

У сталіцы продажам электракамінаў і адпаведных аксэсуараў займаецца ўсёго некалькі фірмаў. На будаўнічым рынку іх прапагандаваць па адным-два павільёны. Няшмат, улічваючы спецыфіку тавара (некаторыя з іх займаюцца ішчэ і продажам або вырабам сапраўдных камяноў). З іншага боку, наведваючы нядаўна некалькі такіх магазінаў, быў здзіўлены колькасцю наведвальнікаў. Большасць, вядома ж, заходзіла для цікаўнасці, але некаторыя нешта і набылі.

Паводле слоў прадаўцоў, у продажы былі пераважна электракаміны з Ірландыі, якія трапілі да нас праз Расію. Яшчэ сярод па-стаўшчыкоў называлі ЗША, Францыю, Кітай. Калі гаварыць пра цэны, усё залежыць ад таго, што браць. Невялікая літая чыгуначная пэчка на падлогу (чорны колер з аздабленнем дзверцы пад латуны) каштавала каля 680 тысяч рублёў. Асобна ўзятая электратопка магутнасцю 2 кВт мела цэннік амаль на 1,5 мільёна рублёў. Кошт асобна ўзятых падталаў (натуральнага драўніны з пацэннай — элементам дэкору «пад старажытнасць») склаў удвая большую суму. З іншага боку, побач за тых ж прыкладах 1,5 мільёна рублёў можна было набыць гатовы — з топкай і парталам — электракаміны. На іншым будаўнічым рынку бачыў некалькі мадэляў на 1,2 мільёна — зноў жа «два ў адным». Словам, пры жаданні можна ўлісацца ў адносна невялікі грошы. Асабліва, калі вы збіраецеся абсталяваць, напрыклад, маслянцы абсталяванні. Для вялікага пачатку, з убудаваным улістаўляльным каміні з вентылятарам такі бытавы электрапрыбор будзе каштаваць ад 100 долараў. Лепш, што вы іх зэканомяце, адпаведна будучае набыццё электракаміна для вашага жылля. Хоць насамрэч усталяваць іх не столькі для цяпла, колькі для відэавішча «жывога агню».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Калі сам сабе дызайнер...

Старажытнакітайскае выслоўе сьвярдзясць: «Калі хочаш перамяніць сваё жыццё, перастаў з'яўляцца тэў у сваім доме». Сапраўды, калі мы перасоўваем мэбля або перавешваем карціны, мы паліпшваем энергетыку дома і праз гэта самі насчамаемся жываць ісправіў працы. Мне доўгі час не падабалася наша зала, што глядзіць вокнамі на поўнач. Было адчуванне няўтульнасці, нейкай «правальнай» зоны. Пасля асвятчэння кватэры бацюшчам усё пакоі дзіўным чынам выраўналіся. Калі мы зрабілі рамонт і памяншы колеравую гаму на больш цёплую, зала стала любімым месцам адначынку для ўсіх хатніх.

Уважліва, свежым паглядом аглядзясць сваю кватэру. Адзін пакой загравацям мэбляй, секцыя запоўнена кнігамі, крышталам, керамікай, ракушкамі — чым заўгодна. Другі пуставаць: сцены голыя, не халае пано, палічак. Трэці нішто сабе, але паветра ў ім застаўся, на хатніх кветках — пыл, ваза са склена (шкада было выкідаць разбітую). Самы час заняцца прыёмнай працай па ўдасканаленні свайго жылля. Фэн-шуй па сутнасці — від дызайну, прычым кожны з нас «сам сабе дызайнер».

гармонію ўсходняму сектару выявы жураўля, алена, ката, сабакі. Пажадана павесіць у гэтай зоне сямейныя фотаздымкі, а вашы асабістыя здымкі хай будзь з часоў малодасці, калі вы ішчаліся пачуў вяснянага колеру, розныя сэрцажкі (з любога матэрыялу), птушчак, кветкі (лепш штучныя, чым сухія) і г.д. А калі небудзь папулярыя і канарэйкі ў гэтым кірунку прыцягнуць любоў і ўдачу ў ваш дом.

Лічыцца важным у доме і пайд-нёва-ўсходняя зона, што адказвае за багацце і праціванне. Маюцца на ўвазе не толькі грошы, а ўсё, што з'яўляецца для вас каштоўнасцю — любоў, сяброўства, здароўе. Любая расліна з круглымі лістамі («грашовае дрэва», напрыклад) будзе туды тэрчыць. А вось паўзучыя і калючыя расліны ў пакоях гэтага напрамку непажаданыя.

Для памяці: сэрца кватэры — электрычная або газавая пліта, яна павінна быць дагледжанай, а ўсе кандафоркі — сапраўднымі.

Дзякуючы прадметам, якія не толькі цешаць вочы прыгажосцю, але і «ўзмацняюць» куточкі дома. Гэта лустры і бра, карціны з выявамі сонца і гор, каменныя, гліняныя, керамічныя вырабы, دکаратыўныя тканіны, падвесныя, ароматычныя і многія іншыя. Правільна размершчаныя, зарэнтаваныя на бакі стэну, яны прыцягваюць у жыццё стаячую падузю і сітуацыі.

Поспех і праціванне прынясе не толькі вада, але і яе выява: пльня ракі або цхае возера. Не забудзьце пра звонкі з трубкамі (іх яшчэ называюць музыкнай ветру), іх звон павінен вам падабацца. Лепш за ўсё, калі на званочак трапляе вецер з форты.

Лустэркі, крыштальныя і шкляныя вазы рассяюць негатывіўную энергію. (Прасачыце, каб лустэрка не вясела нахмураць дзверэй!) Паўночна-ўсходнюю зону актывізуўць каміны горнага крышталю або натуральнага кварца. Падарыце іх школьніку або студэнту, каб яны ляжалі на рабочым сталі.

Кірунак славы і рэпутацыі — поўдзень. Энергію поўдня ўплываюць на вашу самавэрчыню і ўпэўненасць, воль чаму важна іх актывізаваць. Гэта асабліва неабходна, калі вы збіраецеся стаць кіраўніком, павялічыць свой уплыў у якой-небудзь сфера, хочаце развіць у сабе якасці лідара. А паколькі поўднем кіруе сонца, то пажадана размесціць у поўднёвым пакоі свечкі, лампады, здымкі храмаў, вырабы з меху, шэрсці, пер'я і да т.п. Найлепшыя талісамны для гэтай зоны — выявы птушак: фенікса, пегіна, паліўна, арла. Разнастайныя сьвяцільнікі, крыштальныя

Дзякуючы прадметам, якія не толькі цешаць вочы прыгажосцю, але і «ўзмацняюць» куточкі дома. Гэта лустры і бра, карціны з выявамі сонца і гор, каменныя, гліняныя, керамічныя вырабы, دکаратыўныя тканіны, падвесныя, ароматычныя і многія іншыя. Правільна размершчаныя, зарэнтаваныя на бакі стэну, яны прыцягваюць у жыццё стаячую падузю і сітуацыі.

Паўночны сектар кватэры адказвае за кар'еру, сацыяльны статус і ўзровень даходаў. А паколькі поўнач кіруе стыхія вады, то найлеп-

ГОН

У дзікай прыроды кожны перыяд года мае свае асаблівасці. Верасень і пачатак кастрычніка, нягледзячы на развітаньня фарбы лясоў, — ці не самы час ажыўлення высакароднага алена. «Гон», — кажуць пра рамонтны стан гэтых хутканогіх насельнікаў нашых пушчак і лясоў. Менавіта цяпер прасцей за ўсё ўбачыць зверу і нават падкрэсіць да яго. Шлюбны перыяд робіць алена менш асыражэным, а гучныя рыкі самадоў выдаюць іх месца знаходжання. Пакуль восеньскі лес поўніць-

Простыя рэчы

СЦЯГ

Здавалася б, усё проста: па-беларускаму — сцяг, што адпавядае рускаму — флаг. Але ёсць і ў беларускай мове слова флаг — з галандскай vlag — і ў нашай мове гэты сцяг-флаг азначае амаль што адно: прымацаваны да дрэўка альбо да шнура кавалек матэрыялу адпаведнага памеру і колеру, з надпісамі, упрыгажэннямі, які служыць сімвалам дзяржавы, арганізацыі ці вайсковай частцы, злучэння, карабля. Дарэчы, і сцяг падымаюць на флагштоку, спецыяльна шоссце, таксама з галандскай — vlagpoel. Што ж да сцяга. У беларускай мове ёсць слова сцяган — зборныч падаткаў. Навы былі на вечарынах маглі гандаваць шырокім сцягам, шырака, вольна. Так, у Янкі Брыля сустракаў: «Калі маё пакленне пачынала сваю маладосць, моднай была полка-шыганка. Не трасука, а, як казалі, «шырокім сцягам», «галоп». У нас — зваруха, а мужчыны навокал стаяць ды, як толькі танец ашчыне, крычэць, як блазота: «Хлопцы, навава! Навава!».

А яшчэ даўней, у пачатку ХХ стагоддзя, на Беларусі існавала саражытная назва сцяга — павет. Так называлі не толькі сцяг, але любы знак, пад якім збіраліся на вайну людзі дадзенай акаліцы. Пазней гэта слова набыло сэнс іншы, стала азначаць адміністрацыйную адзінку ў нашай старажытнай дзяржаве. Але Вацлаў Ластоўскі пісаў, што яшчэ ў пачатку ХХ стагоддзя, калі першы раз было загадана сяляннам справіць сцяг і вышываць іх у табельныя дні, то ў вёсцы Стара Пагост Дзісенскага павета (гэта недалёка ад Пастаў, цяпер Міёрскі раён) людзі называлі гэтыя сцягі «паветамі».

У 60–70-я гады ўжо на чырвоныя дні календара — 7 лістапада і 1 мая — уладальнікі прыватных дамоў у нашым гарадку таксама прымушальны вышываць на вуглі сцягі, зразумела, чырвоны. Хадзілі па хатах дэпутаты, работнікі гарсавета і ветліва, але настойліва прапінвалі такі чынам ушываць сцягі. Балька вычасяў нейкую палку, маці прышывала кавалек чырвонага паркала. Сцяг вышываўся шмат гадоў запар, выціўшы, але сваю функцыю выконваў.

Увоўле наша дзяцінства, юнацтва, маладосць праілі пад чырвонымі сцягамі. На дэманстрацыі з прычыны партыйных святаў мы хадзілі і школьнікамі, і студэнтамі, і рабочымі. Наслі чырвоныя сцягі, транспаранты. Не цярпа, нават вясела: у знаёмай грамадзе, сярод сяброў, у прадуцвянні таго, што было пасля дэманстрацыі будзе абавязкова другая частка свята, ужо не афіцыйная, з першым аба-

жывым тостам за гэту самую табельную дату, з далейшай шырай сяброўскай размовай. Крыху не шчыльна тым, каго прызначалі сабраць сцягі і даставіць іх у арганізацыю ці на прадпрыемства. Але ж ім налівалася «графіяна». Тагачасныя нашы паэты, хто па шырацы, а хто і з іншых меркаванняў былі зачараваныя чырваным сцягоў. Прывяду толькі некалькі прыкладаў, са сваіх любімых. У Якуба Коласа: *Калоны за калонамі / Пад сцягамі чырвонымі / Ідуць, як хвалі рэк... / У Пімена Панчанкі: / Нялёгка нам узяцьч было яго! / Нёбы з іскры гарачай, / з таго сцяга — / Прабітага — па ўсіх / змяных абсягах / гамоняць сцягі, / Аб'яднанія Наций ўзялі сцягі, / На флагштоках — / Шматфарбная радуга свету. / Як палае чырвоны / наш сцяг дарагі, / Сцяг Краіны Саветаў. / А помніцца, і Сяргей Ясеню, у адным з лепшых сваіх творчых, лірычных і шчылімай паэме «Ганна Снегіна» таксама «сподобіліся». Геранія ў канцы паэмы прысылае герою ліст з эміграцыі і піша: / Я часта хожу на прыстань / І, то ли на радасць, / то лі в страх, / Гляжу сродь сулав / все пристальной / На красной советский флаг. / У мяне нават не ўзнікне і думкі / ў чым-небудзь папракчы пастаў за такі п'янет да чырвонага сцяга. Такі быў час, такімі былі мы, выхаваныя ў рэчышчы толькі адной ідэалогіі, якая называлася адзіна правільнай і перамаганоснай. Ды толькі і ў той час было крышчачку іншае.*

У пачатку шасцідзсятых гадоў Уладзімір Караткевіч, яшчэ не аўтар славетных раманнаў, яшчэ толькі малады паэт, напісаў «Беларусько песню»: *Ты — наш край. Ты — чырвоная / груша над дзедзюўскім домам,*

І ў будане лясным Астрэйкі / Не моўка позна гамані! / На закусь там, як сімвал нейкі, / Была цяўбуліна адна! / І ў Няхая на Няхаўцы / З гаспадаровых рук штодзённы / Сцяг паэтычны бралі хлопцы / І спалі ўпохат абы-дзе...» У старажытныя славян словам «сцяг» абазначалася шост, на якім прывязвалі пучкі конскіх валасоў, кавалкі тканіны. Гэта быў сігнал для збору войска. Такім жа знакам была і харугва, якая потым стала сцягам. Паходзіць слова з мангольскай «аруга» — знак, сцяг. Казакі называлі яе «хорунка». У Анаталія Вялікіна: *А вецер калыша харугвы / палкоў / ды чаша бароды маскоўскай / паслоў. / Потым харугвай і ў Вялікім / Княстве Плутоўскім называлася вайсковая падраздзяленне. / Сёння харугвы захаваўся толькі / як рэлігійныя сьвяціні. Царкоўныя / харугвы, палотнішчы на доўгім / дрэўку з выявамі сьвятых, у час іероміхонскіх святаў выносяць з храмаў і абыходзяць вакол іх. / Асобнае месца сярод сцягоў / займае штандар, на якім, як правіла, малюецца ці вышываецца / герб, знак дзяржавы ці вайсковай / частцы, якой-небудзь арганізацыі. Кі-*

Ну і ну!

Брат згвалтаваў сясцёр?

У пракуратуру Гагачоўскага раёна звярнулася жыхарка адной з вёсак з заявай аб тым, што яе семнаццацігадовы сын згвалтаваў сваіх сясцёр, 1995 і 1996 гадоў нараджэння. Каб уладкаваць некаторыя падрабязнасці, мы патэлефанавалі следчаму пракуратуры Яўгену Фартушчыну. Вось што ён расказаў. Брат і сёстры, які гаворыцца ў народзе, зводныя. Ад розных бацькоў. У сям'і «галавой» яе з'яўляецца маці, бо ніводнага мужчыны, акрамя сына, у ёй няма. Маці вельмі працавітая жанчына, а сын то працуе, то мае, але ж добра зарабляе, а грошы траціць у асноўным на сябе. Ён прызнаўся, што адну сястру сапраўды згвалтаваў. Наконт жа другой пакуль маўчыць.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Лепей мужу не пярэчыць?

Жыхарка в. Олтуш трапіла ў Маларыцкую райבלаніцу з аскольчанымі пераламом рэбраў, траўмай грудной клеткі, геманеўматэраксам... Высветлілася, што жанчыну так збіў нагамі і рукамі муж. Жонка нешта пачала пярэчыць і... Узбуджана крымінальная справа.

Прышоў у хату...

Беспрацоўны з в. Дуброўна прыйшоў на хутар каля в. Новы Свет пад Баранавічамі і зноўну да пенсіянэра, каб нешта ўкрасці. Гаспадыні ў хаце не было, а калі злодзей убачыў, што на парозе з'явілася 75-гадовая жанчына, схавалі тэбурэтку і двойчы ўдарыў яе па галаве. Гаспадыня загінула, а забойцу, які ўжо адсядзеў у турме за рабаванне і гвалтаванне, чакае суд.

У ВЫХАДНІЯ — СВЯТА ПТУШАК

У суботу і нядзелю адбудзецца еўрапейскае свята аматараў птушак. У гэтыя дні ўсе людзі, неабякавыя да прыроды, з больш чым 30 краін Еўропы змогуць паназіраць за крылатымі і паведаміць аб колькасці сустрачаных птушак у нацыянальных каардынацыйных цэнтры. У нашай краіне каардынатары еўрапейскіх дзён назіранняў за птушкамі з'яўляецца грамадская арганізацыя «Ахова птушак Бацькаўшчыны».

Узьяць удзел у назіраннях можа любая жыхарка Беларусі. Для гэтага неабходна 4 ці 5 кастрычніка выйсці на прыроду або наведваць зялёныя куточкі свайго горада, дзе, паназіраўшы за птушкамі, запісаць іх віды і колькасць. Назіраць за птушкамі можна ў лесе, каля рэк, азёр, у полі, у горадзе наведваць суседні парк, сквер, або проста пад кавалек птушак на прыльначным пунце грамадскага транспарту.

Спецыяліст па акалагічнай аддукацыі грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Руслан Шайкін паведаваў рэдакцыі, што пасля падліку птушак аматары назіральныя птушкі, у гэтых месцах людзі змогуць з дапамогай падзорных туб і бінокляў паназіраць за птушкамі, атрымаць кансультацыі, калі спецыялісты адкажуць на ўсе пытанні аб крылатых, іх аховае і прычынаў і сады, на дачныя ўчасткі і агароды. Усе наведвальнікі спецыяльных пляцовак атрымаюць памятныя сувеніры. Сяргей КУРКАЧ.

раўнікі дзяржаў маюць свой штандар. Некалькі мінулых стагоддзяў штандары мелі кавалерыйскія часці рускай, іншых еўрапейскіх армій. На дрэўцы штандара меліся спецыяльныя рамяні, каб мацаваць яго пры яздзе на кані. Сам штандар ад італьянскага stendardo, хоць некаторыя крыніцы падаюць, што назва пайшла ад нямецкага Stander. А былі ж спецыяльныя афіцэры, якія адказвалі за штандар, наслі і ахоўвалі яго. У французскай мове штандар — cornette. Адсюль у рускай арміі яўіўся карнет, спатчак штандараносца, а потым ніжэйшы афіцэрска чын.

Па-польску сцяганосец — sznagiew. Адсюль і пайшло — харунжы, таксама малодшы афіцэрска чын у кавалерыі. Усе мы з дзяцінства памятаем паэму Аркадзя Куляшова «Сцяг брыгады». А чаму ж так стараліся байцы выратаваць сцяг сваёй вайсковай частцы? Законы службы, законы вайны вельмі суровыя. Пры страце вайсковай частцы свайго сцяга — часта гэта расфарміроўвалася, а камандзіры, калі яны заставаліся жывымі, дысцыплінарна караліся. І гэта суровыя былі апраўданай. Сцяг — сімвал бяздольнасці, згуртаванасці баювой адзінкі, яго страта пераборвае баявую адзінку проста ў эрор вайскоўцаў. Старажытныя часы ведаюць яшчэ большую суровасць. Калі рымскі легіён цярпеў паражэнне, пакадзіў з ганьбай поле бою, страчаву свае вайсковыя сімвалы — арлоў, ён сурова караўся. Кожны дзясяты салдат караўся смерцю. І няважна: быў ты ў баі героем альбо ўдэканом. Кожны дзясяты.

Нас нядрэнна навучалі ў школе. Успомніў пра сцяг Перамогі, які ўзялі ў 45-м год падваерным Рэйхстагам. І, не зважаючы ў даведнікі, пішу: батальён капітана Нюстрова. Байцы Ягоруа і Кантарыя. Праўда, публікацыі апошніх гадоў ставяць пад сумненне і гэта. Але цяпер многае ставіцца пад сумненне.

А вось у аповесцях Васіля Быкава вы не знойдзецца радкоў пра сцягі. Сам Францішак-пехацінец, ён пісаў пра цяжкі вайсковы будні салдат ва ўзводзе, роце, батальёне. Сцягі заставаліся ў тыле. А тут, на перадавой прасты прадуцвяні вайны бег, страляў, акавоўся, зноў бег і страляў. Падай пад кулям. Зразумела, дзеля перамогі, зразумела, за свой сцяг.

Пад флагам — тут два значэнні: альбо за жыццё-небудзь ідэю, лозунг, альбо прычынаў неўласнаго лозунгам, хаваючы свае сапраўдныя намеры. **Застаць за флагам** — адстаць у чым-небудзь ад іншых, не быць дагучаным да чаго-небудзь. У канонным спорце не паспее прайсці дыстанцыю. **Падняць сцяг** — абвясціць аб сваіх намерах. Адрэты ўступіць у палеміку ці барацьбу. **Трымаць высока сцяг** — з гонарам адстоіваць свае перакананні, свой абраны назаўдчы курс. **Алесь КАСЦЕНЬ.** г. Пастава.

У ВЫХАДНІЯ — СВЯТА ПТУШАК

У суботу і нядзелю адбудзецца еўрапейскае свята аматараў птушак. У гэтыя дні ўсе людзі, неабякавыя да прыроды, з больш чым 30 краін Еўропы змогуць паназіраць за крылатымі і паведаміць аб колькасці сустрачаных птушак у нацыянальных каардынацыйных цэнтры. У нашай краіне каардынатары еўрапейскіх дзён назіранняў за птушкамі з'яўляецца грамадская арганізацыя «Ахова птушак Бацькаўшчыны».

Узьяць удзел у назіраннях можа любая жыхарка Беларусі. Для гэтага неабходна 4 ці 5 кастрычніка выйсці на прыроду або наведваць зялёныя куточкі свайго горада, дзе, паназіраўшы за птушкамі, запісаць іх віды і колькасць. Назіраць за птушкамі можна ў лесе, каля рэк, азёр, у полі, у горадзе наведваць суседні парк, сквер, або проста пад кавалек птушак на прыльначным пунце грамадскага транспарту.

Спецыяліст па акалагічнай аддукацыі грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Руслан Шайкін паведаваў рэдакцыі, што пасля падліку птушак аматары назіральныя птушкі, у гэтых месцах людзі змогуць з дапамогай падзорных туб і бінокляў паназіраць за птушкамі, атрымаць кансультацыі, калі спецыялісты адкажуць на ўсе пытанні аб крылатых, іх аховае і прычынаў і сады, на дачныя ўчасткі і агароды. Усе наведвальнікі спецыяльных пляцовак атрымаюць памятныя сувеніры. Сяргей КУРКАЧ.

Прамая лінія Як процістаяць сасудзістай паталогіі галаўнога мозга?

Аб асаблівасцях перамагання сасудзістых паталогій галаўнога мозга (інсульту, анеўрызмаў і інш.), хірургічных метадах лячэння гэтых паталогій і сучасных дасягненнях айчынай нейрахірургіі можна распытаць Арнольда Фёдаравіча СМЕЯНОВІЧА, прафесара, загадчыка нейрахірургічнага аддзела Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру «Неўралогія і нейрахірургія», члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь, Лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь.

«Прамая лінія» з яго ўдзелам адбудзецца ў рэдакцыі «Звязды», у аўторак, **7 кастрычніка, з 17.00 да 18.00.**

Званіце, калі ласка, па нумарах: 8 (017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумары: 8 (017) 287 18 29.

У кастрычніку — Здароўе нацыі усё для сэрца

Міністэрства аховы здароўя аб'явіла кастрычнік месяцам прафілактыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў. Менавіта яны, як вядома, — асноўная прычына заўчаснай гібелі і інваліднасці ў большасці еўрапейскіх краін, у тым ліку ў нашай, дзе на хваробы сэрца і кровазвароту ў агульнай структуры смертнасці прыпадае 53 працэнты выпадкаў.

Развіццю сардэчна-сасудзістай паталогіі звычайна садзейнічае атэрасклероз, які можа развівацца на працягу многіх гадоў, пакуль не заявіць аб сабе пэўнымі сімптомамі. Калі хворы ўпарта не звяртае ўвагі на сваё самаадчуванне і лад жыцця, аднойчы здараецца інфаркт міякарда або інсульт. Нярэдка сітуацыя можа скончыцца раптоўнай смерцю.

Медыкі сцвярджаюць, што прапярэдзіць развіццё цяжкіх сардэчна-сасудзістых станаў можна, калі знізіць уплыў на наш арганізм фактараў рызыкі. Гаворка ідзе пра лішнюю вагу, курэнне, мала рухомы лад жыцця, а таксама неабходнасць пастаяннага кантролю артарыяльнага ціску, узроўню халестэрыну і глюкозы. Усё гэта лічыцца прафілактыкай хваробаў сэрца і сасудаў, эфектыўнасць якой даказана часам.

6 правілаў эфектыўнай прафілактыкі:

1. Кантраляваць артарыяльны ціск.
2. Кантраляваць узровень халестэрыну.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Новыя паліклінікі — раёнам новабудоўляў

На мінулым тыдні ў сталіцы быў уведзены ў эксплуатацыю першы пускавы комплекс Мінскага гарадскога дыягнастычнага цэнтру. У поўным аб'ёме гэты аб'ект павінен працаваць ужо да канца гэтага года. У яго складзе будуць дзейнічаць наймагнэтышняя лабараторыя, аснашчаныя па апошнім слове тэхнікі: біяматэрыя, імуналагічная, бактэрыялагічная, патагісталагічная і іншыя. У цэнтры ўжо ўстаноўлены суперсучасныя магнітна-рэзанансныя тамографы.

Па словах старшыні Камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Дзмітрыя Піневіча, нягледзячы на вялізны аб'ём дзейненняў за апошні год работ, пакуль што ўдалося ахапіць мадэрнізацыю толькі прыкладна 40 працэнтаў аб'ектаў ад запланаванага аб'ёму. «Такая маштабная мадэрнізацыя бальнічных устаноў неабходна і для пацыентаў, і для нас пэўныя складанасці, — прызнаўся Дзмітрый Піневіч. — Зразумела, што пры закрыцці на рэканструкцыю бальнічных карпусоў мы прымаем комплекс кампенсуючых мераў, аднак усё роўна ў горадзе часова не дзейнічаюць каля 1 тысячы бальнічных ложкаў — гэта фактычна цэлая клінічная бальніца. Да канца 2010 года мы павінны завяршыць усё распачатае, але ў нас ужо ёсць планы па будаўніцтве ў сталіцы і новай клінічнай бальніцы, і новага радзільнага дома».

Да таго ж у бліжэйшы час усе сілы будуць кінуты на дааснашчэнне амбулаторна-паліклінічных устаноў і будаўніцтва новых паліклінік. Цяжка работы павінны завяршыцца да канца 2009 года.

У першым квартале 2009 года ў Мінску будуць уведзены ў эксплуатацыю дзве новыя паліклінікі — у мікрараёнах «Малінаўка-8» і «Сухарава-2». Сёння ў раёнах новабудоўляў складалася вельмі напружаная сітуацыя з медзабеспячэннем. Так, 25-я паліклініку ў мікрараёне «Малінаўка» абслугоўвае 98 тысяч жыхароў пры тым, што сучасныя паліклінікі разлічаны на абслугоўванне 55-тысячнага насельніцтва. Новая паліклінікі ў «Сухарава-2» таксама толькі часова зніме напружанне. Таму сёння разглядаецца магчымасць будаўніцтва яшчэ адной паліклінікі па суседстве ў мікрараёне «Чырвоны Бор». Увогуле, згодна з папярэднімі планамі, да 2015 года ў сталіцы будуць пабудаваныя яшчэ каля васьмі паліклінік. Паліклінікі будуць будавацца ва ўсіх новых мікрараёнах паралельна з будаўніцтвам жылля.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Крайняя Здароўя

Выпуск
№ 46 (102)

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

Мінздраў раіць, а людзі выбіраюць...

«3 надыходам халадоў і пачаткам «сезона прастуды» які метад прадухілення хваробаў вы выбіраеце?» — спыталіся мы ў наведвальнікаў сайта «Звязды» www.vziasda.by.

Адказы атрымалі наступныя:

9 чалавек, улічваючы раніе пахладанне і адсутнасць ацяплення, выбіраюць адпаведную надвор'ю цёплую вопратку — прычым апраўваюцца не па прагнознам сіноптыку, а па ўласным адчуванні;

5 чалавек мяркуюць, што для падтрымання арганізма ў тонусе дастаткова быць фізічна актыў-

ным і прымаць вітамінныя комплексы;

4 чалавекі лічаць, што яны дастаткова добра загартаваныя, таму нічога асаблівага рабіць не трэба; усяго 1 чалавек (!) ідзе рабіць прышчэпку супраць грыпу;

затое 11 чалавек прызналіся, што на прафілактыку ўвогуле забываюцца, і спажаліюцца толькі тады, калі арганізм сігналізуе пра хваробу — баліць галава, пачынаецца насмарк, павышаецца тэмпература.

Рабіце высновы, паважанна чытачы... І будзьце здаровы!

ЦІ ЛЁГКА ВЫДАЛІЦЬ ТАТУІРОўКІ? ПРАВІЛЬНА ЕСЦІ — ДОўТА ЖЫЦЦЬ

АДКУЛЬ ПАЙШЛА ТРАДЫЦЫЯ ўПРЫГОЖВАЦЬ ЦЕЛА ТАТУІРОўКАМІ?

Грамадства ўжо больш-менш прывыкла да гэтага «мастацтва». Але ці усё так бяспечна і бяскрыўдна, як можа паказацца на першы погляд? Як потым пазбаўвацца ад татуіровак?

Мастацтва ўпрыгожваць сябе можна лічыць адным з найстарэйшых і аксосуараў, мажыя чалавек імкнуцца вылучыцца. Паводле меркавання спецыялістаў, нават першабытныя людзі насілі вопратку не толькі для абароны ад непагоды, але і як упрыгожанне. Сёння татуіроўкі лічацца мастацтвам.

Некалькі псіхологі сцвярджаюць, што часцей за ўсё татуіроўку робяць людзі з вялікімі амбіцыямі.

Слова «тату» прыйшло са старажытнасці. Наогул татуіроўка з'явілася вельмі даўно, яна вядзе сваю гісторыю яшчэ ад папуасаў. Быў час, калі яна была вельмі папулярнай, а было наадварот, нікому не патрэбнай. На сёння ў розных многіх грамадзян татуіроўка асацыюецца са злучным светам. Але гэта далёка не так.

Як выдаліць татуіроўку? Такое пытанне можа «наведваць» з часам любога яе ўладальніка. Бо часцей за ўсё татуіроўкі робяць на маладосці. Многія — за кампанію, а потым аб гэтым вельмі шкадуюць. Як бы там ні было, сёння ў Беларусі даволі шмат салонаў і клінік, дзе можна выдаліць татуіроўку.

Але ў любым выпадку трэба ведаць, што ні адзін з метадаў не дазволіць дамагчыся ідэальнага

выдалення малюнка. Раней татуіроўкі выдалілі разам са скурай. У такім разе на месцы тату заставаўся рубчык. Праўда, сёння існуе мноства больш гуманых метадаў выдалення татуіровак: сакрабанне пласта скуры алмазным фрэзам, выдаленне малюнка пад уздзеяннем солі або кіслот, якія ўступаюць ва ўзаемадзеянне з пігментам, які фарбуе. Самы ж бязболны метад выдалення татуіровак — гэта лазер. У такім разе выпраменьванне праірае ў скуру і ўздзейнічае на фарбавальнік, ён пазбаўляецца колеры і паступова вымываецца са скуры лімфай.

У салоне па нанясенні і выдаленні татуіровак нам казалі наступнае.

Выдаленне аднаго сантыметра татуіроўкі (улічваюцца толькі плошча самаго фарбавальніка, а не малюнка) каштуе каля 50 тысяч рублёў. Гэта мінімальны кошт. На пазбавленне ад татуіроўкі спатрэбіцца ад трох месяцаў да года.

— Звычайна мы прапануем кліенту зрабіць бясплатную выпрабавальную працэдuru на невялікім участку скуры. Пасля гэтага кваліфікаваны ўрач складае графік працэдур. Спачатку іх колькасць вызначаецца прыблізна. Бо ў кожнага чалавека выдаленне татуіровак ідзе па-свойму, у когосьці хутчэй, а ў когосьці больш павольна. Але пасля двух працэдур мы вам ужо сапраўды скажам, ці зможам выдаліць татуіроўку з дапамогай лазера.

Такая працэдура не адносіцца да ліку танных. Выдаленне аднаго сантыметра татуіроўкі (улічваюцца толькі плошча самога фарбавальніка, а не малюнка) каштуе каля 50 тысяч рублёў. Гэта мінімальны кошт. У агульнай складанасці на пазбавленне ад татуіроўкі спатрэбіцца ад трох месяцаў да года. Але некаторым дзевяціцца пахадзіць у салон і даўжэй. Гэта залежыць ад вашай татуіроўкі. Чым яна большая па плошчы,

МІНІ-ДАВЕДКА

Татуіроўка (ад фр. tatouer) — нанясенне на цела малюнкаў шляхам увядзення пад скуру фарбавальнага рэчыва. Робіцца з дапамогай драўлянай, касцяной або металічнай іголак, па якіх удаляюць малаточкам (у народаў Акіяніі, Паўднёва-ўсходняй Азіі, індзейцаў Паўночнай і Паўднёвай Амерыкі), або прышываннем скуры іголкай з афарбаванай ніткай, якую потым выдаляюць (у народаў Паўночна-ўсходняй Азіі).

Татуіроўка адносіцца да перыяду першабытна-супольнага паду, калі яна была не толькі ўпрыгожаннем, але і знакам племені, роду, татама, сацыяльнай прыналежнасці.

Звычайна татуіроўкі ўвезены ў Еўропу маракіам з Паўднёва-ўсходняй Азіі і выкарыстоўваецца як упрыгожанне або памятны знак.

тым даўжэй вы будзеце наведваць салон. Таму варта падумаць, перш чым рабіць сабе татуіроўку. Бо потым можа моцна аб гэтым пакавацца. Але ўвогуле пазбаўвацца ад татуіроўкі можна і ў хатніх умовах.

СА СЦІПЛАГА ВОПЫТУ

Па маім знарэннях, татуіроўкі робяць у асноўным маладыя людзі. Больш сталыя не кідаюцца на падобныя прапановы. Ды і навошта? Маладыя ж людзі лічаць гэта сучасным мастацтвам.

Напрыклад, мая знаёмка Марына зрабіла сабе татуіроўку ў выглядзе вавёрчак спецыяльна для свайго хлопца.

— Я хачела паказаць яму, наколькі моцна яго кахаю, — гаворыць Марына.

А яким-небудзь іншым спосабам гэта нельга было зрабіць? — уніж кае пытанне. Аказваецца, можна. Але ж татуіроўка — гэта модна.

Другая мая знаёмка, Маша, зрабіла сабе татуіроўку на першым курсе ў Гомелі. Да таго ж не ў прафесійным салоне, а дзесьці на хаце ў сябра.

— А што рабіць, калі ў нас у горадзе тады не было прафесійнага салонаў па нанясенні татуіровак? Цяпер, не ведаю, можа і з'явілася. А тады гэта быў адзіны варыянт. Праўда, цяпер я хачу выдаліць гэтую татуіроўку. Па-мылка маладосці.

Сяргей ДЗЕВЯТЮЎСКІ.

цаць гадзіну ў якасці вярчэр. У цэлым жа рацыён быў збалансаваны з дастатковай колькасцю бялкоў, тлушчаў, вугляводаў і вітамінаў. У выніку ў другой групы людзей за месяц значна ўзрос паказчы халестэрыну. Задзіскавана павелічэнне масы цела ў некаторых удзельніках эксперымента. Залішняя вага абсалютна найбольшай людзей — вынік няправільнага харчавання. Як варт Валюціна Машонская — не вялікая прыхільніца дыет. Па яе глыбокім перакананням, лепей раз і назаўсёды ўсталяваць правільны рыжым харчаванню, тады і дыеты як срокі пахавання стануць непатрэбныя. А усталяваць яго не так і складана. Варта толькі па-сапраўдному захацець гэтага, — былі аднадушныя ўсе ўрачы, якія сабраліся на чарговую сустрэчу з журналістамі ў абласным цэнтры гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя.

Навучыцца чытаць этыкеткі
Людміла БРАЗЮЎСКАЯ, загадчыца аддзела гігіены назва-назва цэнтру, зарэагравала ўвагу на культуры кожнага як пакупнік і спажываўца харчовых тавараў. Колькі разоў на ўсіх узроўнях гаварылася і пісалася аб тым, што неабеспечна купляць прадукты ў даступных пунктах гандлю, такая

ЗАСЛОНА АД АДРУ І ГРЫПУ

Імунізацыя супраць адру маладых людзей ва ўзросце ад 20 да 30 гадоў, якія раней не прышчаліся супраць гэтага захворвання, арганізавана ў сталічных паліклініках.

Як патлумачылі журналісту «Звязды» ў аддзяленні імунапрафілактыкі Мінскага гарадскога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі, на сёння Беларусь стаіць на парозе поўнай ліквідацыі адру. Напрыклад, у Мінску ў 2007 годзе быў зарэгістраваны ўсяго 1 выпадак гэтага захворвання, у той час як у давакцынальных перыяд зарэгістраваліся тысячы выпадкаў захворвання на адзёр і краснуху. Насцярожыцца эпідэміялагаў прымусіў 2006 год, калі на тэрыторыю Беларусі быў занесены дзікі ўзбуджальнік з сумежных тэрыторый, у выніку чаго адбылася ўспышка адру. Для таго, каб поўнасьцю выкараніць гэту інфекцыю, трэба паслядоўна прышчэпіць ад яе большую частку насельніцтва. Вынікі вывучэння ўзроўню абароненасці супраць адру сярод насельніцтва розных узроставаў груп паказалі, што найбольш уразлівай групай з'яўляюцца маладыя людзі ва ўзросце ад 20—30 гадоў. Прышчэпі ад адру атрымалі ўжо 4 тысячы мінчан, а ўсяго плануецца прышчэпіць 11 тысяч чалавек.

Для правядзення прышчэпак выкарыстоўваецца манавакцына расійскай вытворчасці. Працяглы вопыт выкарыстання гэтай вакцыны ў нашай і іншых краінах паказвае яе высокую эфектыўнасць і бяспечнасць. Выпадкі поствакцынальных ускладненняў пасля ўвядзення манавакцыны супраць адру сярод прышчэпленых мінчан зарэгістравана не было. У асобных людзей могуць адзначацца агульныя поствакцынальныя рэакцыі ў выглядзе павышэння тэмпературы цела да 37,8 градуса, але яны маюць непрацяглы характар і не ўплываюць на агульную працаздольнасць. Між іншым, калі на

адзёр хварэе дарослы чалавек, то захворванне працякае ў яго больш цяжка, чым у дзіцячым узросце. А зробленая прышчэпка, як сцвярджаюць медыкі, гарантуе ахову ад інфекцыі на працягу 20 гадоў і нават больш. Наступнай групай, якую сталічна медыкі плануюць ахапіць вакцынацыяй супраць адру, стануць мінчане ва ўзросце ад 31 да 40 гадоў.

У Мінскім гарадскім цэнтры гігіены і эпідэміялогіі паведамлілі таксама, што ў бліжэйшыя дні ў паліклініцы горада паступіць жывая процігрыпозная вакцына, з дапамогай якой плануецца абараніць ад грыпу 90 тысяч мінчан, якія ўваходзяць у «групу рызыкі». У першай дэкадзе кастрычніка чалавекі таксама паступленне інактываванай вакцыны «Грыпол», прызначанай для вакцынацыі немалюльч з «груп рызыкі» ва ўзросце да трох гадоў. Акрамя таго сёлетня бясплатная імунізацыя будзе прапанавана выхаванцам дашкольных устаноў, вучням пачатковых класаў, педагогам гэтых устаноў і спецыялістам, што забяспечваюць жывячэ-дзейнасць горада падчас эпідэміі (энергетыкам, спецыялістам «Водаканал» і г.д.). Шматгадовы аналіз захваральнасці на грып у Мінску сведчыць, што сярод дзіцячага насельніцтва паказчык захваральнасці ў 2-3 разы перавышае аналагічны паказчык сярод дарослых. Да таго ж дзеці складаюць 90 працэнтаў сярод агульнай колькасці шпіталізаваных у выніку ускладненняў ад перанесенага захворвання. А вакцынацыя здольная зменшыць захваральнасць удвая і нават больш. Для імунізацыі больш як 60 тысяч асобаў, што адносяцца да вышэйпералічаных катэгорыяў, за кошт сродкаў гарадскога бюджэту закуплена французская вакцына «Ваксигрып». Яна паступіць у агульную працаздольнасць. Між іншым, калі на

Надзея НІКАЛАЕВА.

Свабодны выбар

«Сёння модна разважаць на тэму гарманічных адносінаў у сям'і, паўнацэннага выхавання дзяцей і г.д. У мяне, з пункту гледжання грамадскай думкі, сям'я не гарманічная — мы з сынам жывём удаіка. І нас усё задавальняе. Трывожыць толькі, ці здо-лее маё дзіця стварыць добрую сям'ю ў будучыні?»

Таццяна Е., Мінск.

Няма давож аднолькавых думак, двух аднолькавых жаданняў, двух аднолькавых жыццяў, Свет трымаецца на супярэчнасцях, дзякуючы якім чалавек рухаецца наперад. Ваша сям'я адрозніваецца ад іншых не толькі структурай, але і магчымасцямі. Трывожыцца за любімае дзіця — важна і трэба. Старацца пазбегнуць прэдыдзючых праблем — дарэмнае марнаванне сілаў. Ідэалы, якія не існуюць у прыродзе, — «ахілесавы пятак» чалавецтва. Ідэальная жанчына, ідэальны мужчына, ідэальная сям'я — атручанае крыніца, напіўшыся з якой, чалавек становіцца «козлікам» і пакуе ад здрадніцтва свайго ўнікальнага прыродзе. А прырода чалавек адзіна і непаўторная. Яна складаецца з мільёнаў асаблівых секундаў жыцця, якія прайдзены чалавекам да сённяшняга дня. Ніхто не ведае: як трэба, ніхто не ведае: чаму — так, а не інакш.

У хаосе светабудовы ёсць вы, ваша дарогае дзіця, і разам вы — сіла. Калі вы гэта адчуваеце, значыць і ваша дзіця атрымлівае тое важнае, што неабходна для яго паўнацэннага развіцця.

У наш час пераацэнкі магчымасцяў жанчыны востра паўстае праблема сямейных каштоўнасцяў. Мужчына ўжо не ўспрымаецца, як неабходны складнік паўна-вартаснай сям'і. Сёння на першы план выходзіць якасць жыцця, свабода выбару і нежаданне жан-

цыямі і кантактамі. Толькі не забывайце, што ваш сын таксама мужчына, ён не павінен несці адказнасць за тэрытарыяльныя, якія вы перажылі. Выходзіце ў дзіцяці павату да яго мужчынскай прыроды. Каб ён вырас моцным, упэўненым у сабе чалавекам. Вакол вас абважывае зноўдзяцца дастойны мужы, здольны асабістым прыкладам падтрымаць і абараніць мужчынскую прыроду ад пакрыўджанай жаночай душы. Давяраіце больш сабе і сваім дзіцяці, не звяртаючы ўвагі на штამпы грамадскай думкі. Галоўнае ў жыцці кожнага чалавек — любячае сэрца маці. Гаваўце цёплымі, сховіцца ад нягод і трывог, дзе нават дарослае дзіця адчувае сабе патрэбным і любімым.

Пішыце, звяніце:
тэл. у рэдакцыі 287 18 69,
e-mail: Svetlana-psikholog@vziasda.by або на паштовы адрас «Звязды».

Сямейны псіхолог
Святлана Антуманькава

Святлана БЕРУШКОВА.

Святлана БЕРУШКОВА.

абласной бальніцы Анатоля ХІНЧІ папаміну паступаты старажытнае: «Чалавек ёсць тое, што ён ёсць» і «Розум тупее ад перанасычэння». Анатолю Паўлючына — прыхільнік захавання меры ва ўсім. Ён катгарычна супраць галадання як сроду пачынення або памяншэння вагі, лічыцца найбольш прымальным чатырохразовае харчаванне: «Бо як паказвае практыка, той, хто харчуецца два разы на дзень, з'ядае болей за таго, хто ёсць чатыры-пяць разоў». Паводле назранняў доктара Хінча, рост захворванняў печані і смертнасці па гэтай прычыне абумоўлены ўжываннем спіртных напоў і нядробнакаснай ежы. А праграма захавання здароўя элементарна: здаровыя зубы, павольнае перажоўванне ежы, добра тэрмічна апрацаваныя свежыя стравы, ранкам — абавязкова сняданак, ввечэра — за 3-4 гадзіны да сну, многа вітамінаў і клетчаткі.

Пры размове пра здаровае харчаванне, вядома, нельга было абсціць праблему лішняй вагі. Устаноўлена, што 10 лішніх кілаграмаў памяншаюць працягласць жыцця на 18 працэнтаў. Але змагання з непатрэбнымі кілаграмамі варта мерамі не радыкальнымі, звязанымі з вялікімі абмежаваннямі, якія даходзяць да пакуты, а сістэмай, якую неабходна выпрацоўваць на працягу ўсяго жыцця. «Нельга адмаўляць сабе ў задавальненні, — кажаў Анатолю Хінчы. — Нават калі ў вас з'ява страўніка, але вельмі хочацца сядзіць, можна з'есці кавалачак, толькі ж не цэлую рыбіну. Мера і разважлівасць у ежы — вартавыя здароўя».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Ад чаго розум тупее?
Загадчык гастроэнтра-логічнага аддзялення Брэскага

На выставе праясваўшы абразы Расіі, Украіны і Беларусі ў Нацыянальным мастацкім музеі можна не толькі паглядзець на цуды рукатворныя, напісаныя людзьмі, але і памаліцца — некаторыя абразы лічацца цудатворнымі, яны ўтрымліваюць часткі мошчы святых. Асабліва каштоўныя захоўваюцца пад шклом. Кожная з трох залаў — гэта нешта вельмі адметнае.

ЗАЛА БЕЛАРУСКАЯ

Яшчэ перад уваходам нас сустрачаюць на малітоўны лад: мінскі Дом міласэрнасці паказвае рэчы, якія выраблены нашымі сучаснікамі і могуць выкарыстоўвацца ў царкоўных службах. Але гэта наша, беларускае — разумееце, калі брачы на адзін святароў традыцыйную вышыўку ці мірту з... саламянай аздабай. Саломка ў царкве? Нашы продкаў гэта не здзіўляла, таму што ў беларускіх царквах нават царскія вароты былі саламяныя і на іх можна паглядзець у музеі ў Раўбічах. Але на гэтай выставе можна ўбачыць узоры варотаў XVIII—XIX стагоддзяў, якія былі рэканструяваныя майстрам Ларысай Лось.

Алена КАРПЕНКА, куратар выставы, загадчыца аддзела старажытнабеларускага мастацтва Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі:

На выставе абразоў мы прадставілі асноўныя ікананічныя школы старажытнай Беларусі, большасць твораў паходзяць з Магілёўшчыны і Брэстчыны, мы ведаем част іх стварэння, імёны майстроў. У цэнтры экспазіцыі — «Спас Усётрымаўнік», створаны ў 1678 годзе. З украінскім жывапісам пераключаецца «Распяцце з пеліканам», які сваёй крывёй кор-

міць птушанят — сімвал пакутніцтва і ахвярнасці Хрыста. У творах сярэдзіны XVIII і пачатку XIX стагоддзяў традыцыйныя сюжэты набываюць больш свежы і яркую афарбоўку. З'яўляюцца некаторыя парэшкі канона, і творы набліжаюцца да партрэта. Цудатворны абраз «Успенне Божай маці» з часткамі мошчы святых. Абраз святых Антонія і Феадосія, заснавальніка першага манастыра Кіеўскай Русі. Цудатворныя абразы «Божай маці» Чарнігаўскай і Пчаеўскай, якія праславіліся ва ўсім праваслаўным свеце.

ЗАЛА УКРАЇНСКАЯ

Ікананічнае майстэрства Украіны, Беларусі, Расіі, як і Рузіі, Румыніі і іншых праваслаўных краін развілася на адной аснове — Візантыйскай, — падкрэсліла Ірына ШУЛЬЦ, супрацоўнік Нацыянальнага Кіева-Пячэрскага гісторыка-культурнага запаведніка. Але ў працэсе гістарычнага развіцця школы набылі сваеасаблівыя нацыянальныя рысы. Можнае ўпэўніцца, наколькі менталітэт украінскага народа, жшчарадаснага, вясага адлюстраваны ў абразях. Найбольш старажытныя творы XVI стагоддзя — «Сашэсце ў ад» і Царскія вароты. З канца XVI стагоддзя украінскі ікананік, як і бе-

Жырандоля

Выпуск № 17 (39)

Цудатворы, альбо Чым уразілі карэспандэнта «Звяды» старажытныя абразы

Сярод найбольш цікавых экспанатаў, якія прыехалі з Украіны, — спіскі цудатворных абразоў з Кіева-Пячэрскай лаўры. Цудатворны абраз «Успенне Божай маці» з часткамі мошчы святых. Абраз святых Антонія і Феадосія, заснавальніка першага манастыра Кіеўскай Русі. Цудатворныя абразы «Божай маці» Чарнігаўскай і Пчаеўскай, якія праславіліся ва ўсім праваслаўным свеце.

ЗАЛА РАСІЙСКАЯ

Вядома, Траціцкаўскай галерэя мае чым круціць. І не абавязкова толькі абразамі Андрэя Рублёва. Яго творы ўвогуле не тое што перавозіць нельга — іх не рызыкуюць перавозіць у межах аднаго музея, нават растураюць, не выносячы з залы.

У Мінск расіянэ прывезлі тыя старажытныя помнікі, якія найбольш захаваныя. Ахоўнік падарожнікаў Мікола Цудатворца са сваёй святой сілай, відаць, дапамагае перажываць вандроўкі — сам абраз Міколы XIV стагоддзя, які паходзіць з Яраслаўскай цудоўна захаваны. Расіянэ хацелі паказаць агульнашаснаваныя абразы, такія, як «Божая маці» Уладзімірская. «Нараджэнне Хрыстова» — ранні помнік, які звязаны з маскоўскім і судзальскім пісьмам. І ў супрацьлеглым кутку друпі абраз Раждства, але на ім можна ўбачыць сцэны, якія былі да гэтай падзеі і пасля яе. Помнік «Спас Нерукотворны» быў знойдзены ва Усцюгу Вялікім. Знаходзіўся ён калісьці на сценах горада, таму што валодае цудоўнай ахоўнай сілай.

Але «разынка» расійскай часткі мае беларускае паходжанне. Сапраўды цудоўны абраз вылучаецца асаблівым святлом, не-

дзарма яго называюць «Блакітнае Успенне». Паводле вуснага падання, ён быў знойдзены ў Мінску, а некаторы час знаходзіўся ў калекцыі Астравухава. А цярпер ён часта ездзіць на выставы і нясе сваё дзіўнае святло.

Але многія абразы з Траціцкаўскай галерэі час ад часу займаюць сваё месца ў храмах, для якіх ствараліся.

Асабліва каштоўныя абразы мы навучыліся абараняць ад пашкоджання, змяшчышы іх у спецыяльную капсулу, зробленую з матэрыялаў, якія распрацаваны для спадарожнікаў, — патлумачыў генеральны дырэктар дзяржаўнай Траціцкаўскай галерэі Вялянцін РАДЗІВОНАУ. — У такіх капсулах падтрымліваецца спецыяльны мікраклімат. Абраз абаронены і можа заняць сваё месца ў храме. Так мы пагадзіліся на служэнне ў храме абразамі «Уладзімірскай Божай маці». У спецыяльнай капсуле пад аховой абраз «Божай маці Данскоі» выязджае ў Данскі манастыр на свята, якое адзначаецца ў яго гонар.

Але сумесная выстава абразоў — таксама свята, якое прыйшло да нас пасля выстаў у Маскве і Кіеве.

Ларыса ЦІМОШЫК. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Мастак, які вяртае мінулае

Такое інтэр'ю ў мяне надарылася ўпершыню за мой невялікі журналісткі стаж: ініцыятыва была ў руках суразмоўцы.

Анатоль Наліваеў — аматар здаровага ладу жыцця і вегетарыянец. І як прызнаўся, дзякуючы гэтай нават і здароўе паправіў. «Ды і на харчаванне мне патрэбны невялікія грошы. Таму пенсіі хапае».

Лаўрэат міжнародных фестываляў кантарскі спеваў старажытнай яўрэйскай музыкі (яму нават уручылі міжнародны грант на публікацыю зборнага кантарскага спеваў, якія ўжо страчаны). Заснавальнік гасціўні Галубка. Мастак-рэстаўратар...

«Гэта воль — будынак вашай радзінкі ў 1945 годзе. Сёння побач з гэтым месцам кніжны магазін стайць...»

Анатоль Наліваеў, як ён сам патлумачыў, сёння нічога новага ўжо не малюе. Праці і так шмат: трэба прывесці да парадку (як называе гэта сам аўтар) свае старыя працы, бо маляваць абрысы Мінска мужчына пацаў, яшчэ будучы падлеткам. Сёння мастак-рэстаўратару 77 гадоў. З чаго ж усё пачалося?

«...Я хадзіў займацца ў студыю Каткова, дзе мне давалі заданні: намалюваць тое і тое. Я быў звычайным падлеткам — яшчэ не ведаў, што раблем. Гэта пазней зразумее, што маюлю гісторыю. Проста больш да сведчальных людзей, той жа Каткоў, не мог пайсці сам маляваць, бо тады быў такі час, што проста не далі б яго гэтага зрабіць. Заміраў і ў Кроля, які маляваў па заданні мужа Аичынай вайны, у яго нават адмысловы дазвол быў. Але тады ж воль такія руйні стаялі — куды ж іх маляваць, нельга было».

«Гэтага Мінска ўжо ніхто не ве-

дае», — паказваючы на свае карціны мастак. Раптам гопас становіцца разкім: «Але прадаваць такія рэчы — гэта блюзнэрства!»

Жывучы на адну пенсію, мастак не прадае свае карціны, ён іх прэзентуе. Бясплата.

«Возьмем, напрыклад, воль гэту работу 1947 года. На карціне — від з сённяшняй плошчы Свабоды. Гэта — Татарская мячоць. Цяпер на падмурку татарскай мячоць стайць гасцініца «Юбілейная». Воль тут пайшла Паркавая магістраль, а гэта вуліца Замкавая. А воль тут сёння нічога гэтага ўжо няма — у тыя часы там былі Татарскія агароды. А гэта тэатр Янкі Купалы — 1945 год, тут — Лошыца... А на гэтым месцы сёння Палац прафсаюзаў. Гэта зноў Замкавая, няма ўжо яе...»

У савацкія часы ён скончыў шэсць факультэтаў (!) марксізму-ленінізму: агульны, эканамічны, гістарычны, філасофскі, сацы-

яльнай псіхалогіі, этыкі-эстэтыкі. Мастацкую адукацыю атрымаў у Празе, дзе адначасова браў урокі вакалу ў М. Забэды-Суміцкага, саліста Ла Скала, прафесара Пражскай кансерваторыі...

— Пакуль робіш, часта бывае, што нікому твая праца і не патрэбная. Але як бы там ні было, яе трэба рабіць. Штосьці будзе патрэбна, штосьці не. Воль да прыкладу, дом Ваньковічаў, 1947 год. Бачыце гэтыя вароты перад домам? А сёння іх няма. Рэстаўратары як убачылі гэтую карціну, катры: калі б мы раней ведалі пра гэтыя вароты, абавязкова б аднавілі іх... У рабочым кабінце мастака мноства карцін. Воль партрэт Рыгора Барадудзіна, а ля дзвярэй — партрэт Зоські Верас...

Наперадзе ішчэ упародакванне выаў помнікаў гісторыі Беларусі — многія з іх, страчаныя, засталіся сёння толькі на карцінах мастака...

Ілья ЛАПТА. Фота аўтара.

Пачаць з Адама вырашылі фотамастакі, праехаўшы па мясцінах Міцкевіча

«Ёсць у мяне зямля, край светлых мрояў...» — пісаў Адам Міцкевіч. Мроіць разам з ім можа і сёння. Гэта прапануе зрабіць Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры, разамісціўшы фотавыставу «Па мясцінах Адама Міцкевіча». Такім чынам ёсць магчымасць нагадаць яшчэ раз пра вялікага паэта, агульную для культуры Польшчы і Беларусі постаць: сёлета адзначаецца 210 гадоў з дня нараджэння Міцкевіча. Дзея гэтага фотамастакі Польшчы, Літвы і Беларусі вандравалі па мясцінах, якія калісьці натхнілі паэта, адкуль пайшоў яго род, дзе жыў яго сябра. Фальварак Завоссе, возера Свіцязь, вёска Валеўка, Райка, Навагрудак, Шчорсы, Туганавіці парк... Тут і сёння ўтульна і рамантычна, а кравіды натхняюць на творчы лад. Воль нават асобная выстава атрымалася, пасля летняга пленэру, які падтрымалі Польскі інстытут у Мінску і Беларускае грамадскае аб'яднанне «Фотамастацтва». Выставу можна паглядзець да 18 кастрычніка ў Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры. Няма сумненняў: усё прыгожа, маляўніча і красамоўна сведчыць пра тое, што такая зямля сапраўды здольная нараджаць таленты. Воль бы яшчэ дакачацца яюга-небудзь пленэру для паэтаў, дзе яны маглі б пацвердзіць гэта словам, працягнуўшы лінію Міцкевіча.

Ларыса ЦІМОШЫК.

БЕЛТА: 90 гадоў разам з краінай «ТРЫУМФ ЛІТАРАТУРНЫХ РАБОТНІКАЎ І ЖУРНАЛІСТАЎ»

У газеце «Звезда» ад 15 мая 1919 года выйшла інфармацыя пад загалоўкам «Трыумф літаратурных работнікаў і журналістаў». Паведамленне было звязана не з новымі творчымі перамогамі, дасягненнямі і знаходкамі, а з самым надзённым — зарплатай. Заметка пачыналася словамі: «Усерасійскі Савет прафсаюзаў зацвердзіў новы тарыф журналістаў». А далей у ёй падрабязна пераказваўся дакумент, які ўстанавіў памеры заробатнай платы ўсім катэгорыям работнікаў, занятых у сферы друку і інфармацыі. Згодна з гэтым дакументам стаўкі рэдактарам правінцыйнага і пастаяннага аддзела РОСТА, якія не атрымлівалі аплату ад радка, устанавіліся ў памеры 2200 рублёў. Аўтарам артыкулаў ганарар ад радка ўстанавіліся 80 капеек за радок. Многа гэта або мала — ацаніць няпроста. На старонках цэнтральных беларускіх газет гэтага перыяду можна знайсці інфармацыю аб стаўках некаторых работнікаў з іншых сфераў дзейнасці. Так, з нумара «Звяды» пачатку 1919 года можна даведацца, што ў Мінску кур'еры і вартуаўкі атрымлівалі 450 рублёў, для фотарэдакцыі першай катэгорыі сума ўстанавілася ў памеры 900 рублёў у месяц, другой катэгорыі — ад 700 да 500, а для вуч-

На конкурс апавяданняў

Ужо каторы дзень яму было нудна. Нудна тачыла, як чарвяк яблык. Унутры вакрыўшы невыразны боль. Ён не даваў яму перадышкі. Ад чаго гэта, што з ім зрабілася — ён не ведаў. Яму не хацелася нічога: ні грошай, ні дарагіх цыгарэт, ні гарэлка. Нават да Мілкі зусім не цягнула, як раней. Што за халера з ім робіцца?

Вадзім адкараваў бутэлку нейкай дарагой гарэлкай. Ён пloxнуў з бутэлькі ў чарку і тут жа культурна. Плякучае цяпло разлілося ў грудзях, на некалькі імгненняў зняўшы нуду. Мілка сядзела каля яго з цыгарэтаў і зубач і па-стуквала аб'яскамі з такт музыкі. Яны ўжо з гадзіну сядзелі ў гэтым замызганым начным бары. Пад столлю круціўся дапагопны люстраны шар, кідаючы безліч сполаху на змронную столь і пракурныя сцены. Паветра было насычана тытунём і алкаголем. Грымела зусім невядомая яму музыка, пад якую ў цэнтры бара вытанцоўвалі з дзясцатк падлітых дзячэнт. За злюсію і раздражненнем ён зноў адкараваў бутэлку. Спачатку пацяў наліць у чарку, ды раптам перадумаў і глынуць з гарла. Мілка здзіўлена тэрпілася ў яго: — Вадзім, ты чаго? Штосьці не так?

— Усё не так. І гэты смярдзочы бар, і гэты вечар, і гэта жыццё. Абрэццэле. — Паехалі ў іншае месца, калі табе тут не падабаецца. Мне тут таксама не падабаецца. Тут сумна, — Мілка капрызна зморшчыла носік. — Паехалі, — пагадзіўся Вадзім. — Можна, на возера? — Хачу на возера, хачу на возера, — падкопчыла Мілка, — хачу купацца. Я буду купацца голай, як русалка.

Яны выйшлі на вуліцу. Цёплы летні вечар даўно авалодаў наваколлем. Дарочы, які вечар? Ужо каля гадзіны ночы. Вадзім з жалем адзначыў, што гарэлка яго не бярэ. Ён не хмялеў. Ну і халера з ёй, гарэлкай. Зараз ён дасць сваёй ластаўцы, выцісне з яе усё. Даішніку ён не баяўся, не першы раз. БМВ зараўла і сарвалася з месца, я добра прышорыла конь. З-пад калёс пырснулі дробныя каменныя кулі. Стрэлка спідометра хутка пасунулася ўправа. Мілка сміляла цыгарэтаў ды гойдалася пад музыку. Скончыўшы горад і яго рознакаляровыя агні. Цемра ш-

рай коўдрай закрыла усё абалпал дарогі. Але усё-такі, чаму яму так пагана? Можна з-за таго, што Алка, яго сястра, сказала, што не будзе з ім нават вітацца? Хай не вітаецца, каралева знайшлася. — Ты ніколі не дапамагаш бацькам. Ты нават на пахаванне маці спазніўся. Калі мне спатрэбілася твая дапамога — ты і тут адмавіў. Які ты мне брат пасля

Яна дагледжала бацькоў, хоць і свая сям'я немалая, глядзець іх да апошняга. Нядаўна яна папрасіла, каб Вадзім крыху даламог ей. Муж без работы застаўся, дачка паступае. А тут рамонт у кватэры не закончаны. Але ж рай адзін раз, папрасіць і другі. Ды і Саша яе — лайдак добры. Каб хацеў — мог бы паварушыцца, знайсці працу. Ён адмовіў, матывуючы, што яго грошы ўкладзе-

гэтага? — крычала Алка яму на вуліцы. Так, крыху яна мела рацыю. Адрэз папсы службы ў войску яму даламог стары сябар, Алясь, узяў яго ў аўтамабільны бізнес. Яны ганялі машыны з Германіі. Спачатку пэўную долю ён сплчачаў Алясю. Але хутка сам стаў на ногі. У той час яму патэлефанавала маці. Тэрмінова патрэбны былі грошы бацьку на аперацыю. Калі б ён аддаў іх, то застаўся б без абаротных сродкаў. Лезці ў пазыку — аддаваць з працэнтамі. Але ж сама аперацыя не мела сансу, усё роўна не дапамагла б бацьку, шанцаў на поспех амаль не было. Навошта марна трыць грошы? Ён сказаў маці, што грошай у яго на той час не было. Бацька не дачакаўся аперацыі. На пахаванні бацькі маці нічога яму не казалі. Адно толькі доўга глядзець ўслед, калі ён ад'язджаў. Чаму ён так зрабіў? Бо не хацеў жыць у такой жа галечы, як жылі бацькі. Ён даўно вырашыў, што павінен вырацца з гэтага балота.

А калі два гады таму памерла маці, ён быў за мяжой. Як ты кінеш справы, калі усё ўжо на мазаі? Маці ён нічым не змог даламог. Таму і прыйшоўся спазніцца на пахаванне. Гэта жыццё, куды ты дзешчаш. Але тады ён адчуў сябе неяк няадобна. Некалькі дзён хадзіў сам не свой. І для сябе вырашыў: бяспрачна, яму шкада, што выйшла усё не так, не зусім па-людску, але так склаліся абставіны. Алка, безумоўна, малайчына.

Усё добрае і блгое, што мы зрабілі ў сваім жыцці, стоена нябачна стайць за нашымі плячыма. І сплчвае нам, даруе ці помсціць, глядзячы, што перажываць — дабрый і спагада да жывых ці няправеднасць нашага жыцця. Пра гэта ідзе гаворка ў апавяданні Міхайла Зісюк з Навагрудка.

— Узяў, усё ўзяў, — выкрыкнуў ён, падаўшы гэта. Мілка радасна завішчала. Не, увогуле Мілка небагава. Дзячэўна без комплексў. Ён з вай ўжо паўгода. Мілцы многа не патрэбна. Дасць крыху на кішэнныя расходы, і усё. Адным словам, з ёй

— Узяў, усё ўзяў, — выкрыкнуў ён, падаўшы гэта. Мілка радасна завішчала. Не, увогуле Мілка небагава. Дзячэўна без комплексў. Ён з вай ўжо паўгода. Мілцы многа не патрэбна. Дасць крыху на кішэнныя расходы, і усё. Адным словам, з ёй

— Узяў, усё ўзяў, — выкрыкнуў ён, падаўшы гэта. Мілка радасна завішчала. Не, увогуле Мілка небагава. Дзячэўна без комплексў. Ён з вай ўжо паўгода. Мілцы многа не патрэбна. Дасць крыху на кішэнныя расходы, і усё. Адным словам, з ёй

— Узяў, усё ўзяў, — выкрыкнуў ён, падаўшы гэта. Мілка радасна завішчала. Не, увогуле Мілка небагава. Дзячэўна без комплексў. Ён з вай ўжо паўгода. Мілцы многа не патрэбна. Дасць крыху на кішэнныя расходы, і усё. Адным словам, з ёй

Міхайл ЗІЗЮК ТВАЁ СВІТАННЕ

Тут ён раптам зразумеў: дык воль чым справа, чаму яго з'ядала нудна. Усё светлае і добрае пранеслася міма яго. І яму стала так крўдна за сваё няўдалае жыццё, што Вадзім не стрываў, горка заплакаў. Слэзы цяклі раўчукамі. Але воль таў сціхаць. На адно імгненне свядомасць вярнулася да яго. Вадзім расплюшчыў заплачаныя вочы. Над лесам з'явіліся першыя, воль прыкметныя сонечныя прамяні. Верхавыя дрэў Вадзім расплюшчыў разам з новай раніцай. Світае. Сонца пакрысе стала падмаца над ляснымі абшарамі. Лёгкае і светлае, як подых ветры, амаль няўлоўнае воблачка, узнялося над пакаробачаным аўтамабілем. На некалькі імгненняў воблачка завісла ў паветры, быццам не разумеечы, што яно тут робіць. І тут жа прапала, раставарылася ў першых прамянях, у нябачным дотыку надхнодзячага дня. Зашпацелі дровы, вітаючы раніцу, ажилі шматлікія птушкі. Нячутна анік белы туман, што з вачара сізвіной паблэй пахучыя травы. Сонца ўздзімалася вышэй і вышэй, аддаючы зямельцы усё сваё цяпло. а. Навагрудак.

ПЕЎНІЧКІ ЗАМЕСТ ЗОРАК

Як адзначыў напярэдні Міжнароднага дня турызму Часлаў Шульга, намеснік міністра спорту і турызму, у бліжэйшы час не застанеца ніводнага раённага цэнтру, у якім не былі б прадстаўлены турыстычныя паслугі. Напрыканцы года плануецца адкрыць восем турысцка-інфармацыйных цэнтраў у іншых краінах — у Польшчы, Маскве, Вільнюсе, таксама будуць актыўна развівацца турыстычныя стасункі з В'етнамам, Кітаем, Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі.

За мінулы год 188 беларускіх сядзібаў прынялі больш за восемнаццаць тысяч гасцей. У такіх сядзібах асабліва любяць адпачываць англічане, немцы і італьянцы. Як гасцінцы, у залежнасці ад сэрвісу маюць да пяці зорак, так сядзібы могуць мець да чатырох пэўнічкі, таму госці краіны самі выбіраюць, наколькі ім лепш акнуцца ў нацыянальны беларускі побыт.

Плануецца павялічыць памер бюджэтнага фінансавання ў тры разы. Усяго 226 мільярдў рублёў будзе інвеставана ў развіццё турызму ў наступным годзе.

3 гарантыі МФК

Першым з беларускіх банкаў удзельнікам праграмы Глобальнага гандлёвага фінансавання ў якасці банка-эмітанта ў рамках пагаднення з Міжнароднай фінансавай карпарацыяй (МФК) стаў Пріорбанк.

Паводле звестак адрэда герамдскай сувязі банкі, заданая праграма была створана ў 2005 годзе і накіравана на садзейнічанне гандлю на фінансавых рынках краін з пераходнай эканоміяй. У рамках гэтай праграмы МФК прадастаўляе пакрыццё рызык неплацэжу з боку банкаў краін з пераходнай эканоміяй шляхам выдчы сваіх гарантыяў на гандлёва-фінансавыя інструменты, такія, як акрэдытывы, плацежныя і іншыя віды гарантыяў і інш. Гэта дазваляе кліентам Пріорбанка пашырыць кола сваіх партнёраў па бізнэсу.

Між іншым, акрамя супрацоўніцтва з МФК, Пріорбанк актыўна працуе на развіццё гандлёвых адносін Беларусі з іншымі краінамі з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця. У рамках праграмы садзейнічання развіццю гандлю ЕБРР, якая ахоплівае рэгіён ад Цэнтральнай Еўропы да Цэнтральнай Азіі і накіравана на падтрыманне і развіццё ўнутрырэгіянальнага і міжнароднага гандлю, Пріорбанк два гады запар атрымаў унагароду «Найбольш актыўны банк па фінансаванні знешняга гандлю ў Рэспубліцы Беларусь».

Ігар ГРЫШЫН.

дзе, дапамагаюць як бюджэтным арганізацыям, так і прыватным асобам. Але і даходы ў параўнанні з мінулымі годам выраслі ў два разы. 49 гасцінц сёлета атрымаюць другое дыханне, дзякуючы фінансавай дапамозе і рэканструкцыі. Напрыклад, у Гродзенскай вобласці пачалі працаваць тры новыя гасцінцы, у сталіцы з'явіліся «Вікторыя» і «Crown plaza». Налета з'явіцца 24 новыя рэстараны, кавярні. Цяпер асабліва ўвага надаецца новаму турыстычнаму маршруту — знакамітаму шляху з варагаў у грэкі. Гэты экскурсійны тур — міжнародны праект. Таксама вельмі цікавы праект — Нацыянальны парк «Палеская даўніна» ў вёсцы Кудрычы.

Але пакуль тэмпы росту інфраструктуры адстаюць ад росту попыту. Напрыклад, у беларускіх лячэбных санаторыях летам змагла трапіць толькі трэць ахвотных. Больш за 70 працэнтаў аўтобусаў, якія займаюцца перавозкамі турыстаў, ужо далёка не новаыя. Да нядачына мінулага года Часлаў Шульга аднё і тое, што не ўдалося панізіць кошт візаў для беларусаў.

Наталія НОВИК.

Слаўгарадскія «вартавыя» зайздэды напаятаве

Слаўгарадскі раён не мае «праблемны» на Магілёўшчыне для супрацоўнікаў міліцыі, тым не менш экіпаж групы затрымання мясцовага адрэда Дэпартаменту аховы МУС Беларусі ў складзе прапарчыка міліцыі Барыса Аксёненкі і сяржанта міліцыі Юрыя Філіпчона

зайздэды напаятаве. За плячыма работнікаў органаў правапарадку, якія сляжуха пад назкам «са-вы», не толькі неабсяжыя прасторы па-за Сожам, але і звыш 120 аб'ектаў рознай формы ўласнасці. Пры спрацоўцы «трывожнай» кнопкі лепшы экіпаж Слаўгарадскага адрэда прыбудзе на месца здарэння за лічаныя хвіліны.

Кар. «Звязда».

ПАЖЫЛЫЯ ЛЮДЗІ СКЛАДАЮЦЬ 14,6 ПРАЦЭНТА НАСЕЛЕНЦТВА БЕЛАРУСІ

Аб гэтым паведамліла карэспандэнтка БЕЛТА прэс-сакратар Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Галіна Трафімакна.

Яна ўдакладніла, што згодна з прынятай у геранталогіі класіфікацыяй, да ліку пажылых людзей адносяць людзей ва ўзросце з 60 да 75 гадоў, пачынаючы з 75 гадоў — гэтыя людзі старэчага ўзросту, з 90 гадоў — доўгажыцары. Акрамя таго, ва ўсім свеце афіцыйна паняцце «пажылы чалавек» звязана, у асноўным, з пачаткам выплаты пенсійнай дапамогі.

Калі ў 1990 годзе насельніцтва ва ўзросце старэйшым за 60 гадоў складала 9 працэнтаў сусветнага насельніцтва, то да 2030 года чакаецца яго павелічэнне да 16 працэнтаў. Па метадцы ААН краіна лічыцца стараўзроставай, калі доля асобаў, старэйшых за 65 гадоў, якія працяваюць на яе тэрыторыі, складае 7 працэнтаў.

БЕЛТА.

Усё пра медыцыну — на медыцынскай выставе

У выставачным павільёне «МінскЭкспа» (праспект Пераможаў, 14) адкрылася 16-я міжнародная спецыялізаваная выстава «Медыцына-2008». Гэта найбуйнейшы медыцынскі форум, які па традыцыі прыцягвае як айчынных, так і сусветна на вядомых вытворцаў медыцынскай тэхнікі і абсталявання, прадстаўнікоў фармаіндустрыі, навуковай і практычнай медыцыны.

Стаматалогія, оптыка, рэабілітацыя і спартыўная медыцына, пратэзна-артэпедычнае абсталяванне, лекавыя сродкі, сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі ў медыцыне, айчыныя навуковыя медыцынскія распрацоўкі — усё гэтыя раздзелы прадстаўлены ў экспазіцыі выставы «Медыцына-2008». Асобнае месца заняла экспазіцыя спецыялізаваных салонаў «Здароўе. Прыгажосць. Інтэ-тым». «Нахай ежа будзе тваёй медыцынай», «Бясцелнае бальнічнае асроддзе» і «Медыцына ка-тастроф». Акрамя таго ў рамках выставы — правядзенне навукова-практычных семінараў і канферэнцый на тэмы: «Удасканаленне падыходаў да лячэння артрыяльнай гіпертанзіі», «Медыцына сну» «Праблема дэфіцыту вітамінаў у жанчын», «Лабораторныя кантроль харчовых прадуктаў на ўтрыманне генна-мадыфікаваных арганізмаў», «Актуальныя праблемы ў неўралогіі і нейрахірургіі» і многія іншыя. Медыцынскі форум завершыцца 3 кастрычніка.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Рэспубліканскі спіс экстрэмніцкіх матэрыялаў

Від інфармацыйнай прадукцыі	Назва, аўтар, вытворца інфармацыйнай прадукцыі	Назва суда, які вынес рашэнне, і дата ўступлення ў сілу рашэння суда
CD-R дыскі	6 дыскаў з назвай «Урок Беларуская мовы»; 3 дыскі з назвай «Канцэрт Салідарнасць з Беларусію на рынкувай Плошчы Новага Горада ў Варшаве 12 сакавіка 2006»; 7 дыскаў з назвай MEGAUS MEG 16753. Канфіскаваныя ў гр-на Буракова Аляксандра Уладзіміравіча	Рашэнне суда Кастрычніцкага раёна г. Гродна, уступіла ў сілу 16 верасня 2008 года

ІНФАРМБЮРО 7

2 кастрычніка 2008 г. ЗВЯЗДА

Куп «Мінскай абласной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже здания магазина «Игумень» (общ. пл. 63,9 кв.м), г. Червень, ул. Н. Зеневича, 6. Начальная цена снижена на 10 % и составляет — 39 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.08.2008 г. Аукцион состоится 21.10.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 224 61 34, (80293) 659569. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Куп «Мінскай абласной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ 21.10.2008 г. ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов, расположенных на территории Петришковского сельсовета Минского района: два земельных участка в д. Новашино, площадью 0,1527 га и 0,1546 га, начальная цена — 10 380 000 рублей, 10 504 000 рублей. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.08.2008 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.10.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by.

УНП 690324015

Контактный телефон (8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Куп «Мінскай абласной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже следующего имущества ОАО «Червенский молочный завод» (пл. зем. уч. 3,47 га), в том числе здания и сооружения: корпус управления (общ. пл. 2 431,4 кв.м), административное здание (общ. пл. 442,4 кв.м), склад казеина (общ. пл. 121,5 кв.м), мастерские (общ. пл. 269,2 кв.м), материальный склад (151,3 кв.м), склад (общ. пл. 172,8 кв.м), гаражи (общ. пл. 301,8 кв.м), мойка автомобилей цистерн и прачечная мойки сподождежды (159,9 кв.м), незавершенное строительство производственного цеха (общ. пл. 4 376 кв.м), резервуары подземные (2 ед.), подъезды и площадки, внешние сети трубопровода, внеплощадочные сети чугунные, теплицы, труба дымовая; оборудование для производства кисломолочных изделий, транспортные средства (автомобили ГАЗ 3110 Волга, УАЗ 3303, автопогрузчик дизельный вилочный, электропогрузчик вилочный), мебель, оргтехника, компьютеры и др. имущество. Начальная цена снижена на 60 % и составляет — 1 514 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 22.04.2008 г. Аукцион состоится 26.09.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25.09.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 224 61 34, (80293) 659569. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Спіс юрыдычных асобаў і індывідуальных прадпрымальнікаў, якія ажыццяўляюць дзейнасць, звязаную з працаўладкаваннем грамадзян Рэспублікі Беларусь за мяжой на 29 верасня 2008 года

№ п/п	№ ліцэнзій тэрмін дзеяння	Назва юрыдычнай асобы, прозвішча, імя, імя па бацьку ІП	Нумар тэлефона	Юрыдычны адрас	Дзяржава працаўладкавання	Спецыяльнасць
1.	02010/0200579 24.06.2005—24.06.2010 унесены змяненні ў лі- цэнзію 02010/0200958 сапраўдн. да 24.06.2010 унесены змяненні ў лі- цэнзію 02010/0338253 сапраўдн. да 24.06.2010	Грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» (філіялі: абласны камітэт грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» ў Брасце, Віцебску, Гродне, Гомелі, Мінску, Магілёве, Мінскай гарадскі камітэт грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі»)	222 31 87 222 33 77	г. Мінск, вул. К. Маркса, 40	Расія	студэнцкія атрады
2.	02010/0200581 29.07.2005—29.07.2010	Таварыства з дадатковай адказнасцю «Маладзёжны цэнтр «Штаб студэнцкіх атрадаў»	8 0222 22 83 00	г. Магілёў, вул. Ленінская, 68	Чэхія	рабочыя ў лясной гаспадарцы
3.	02010/0200592 12.08.2005—12.08.2010	Інфармацыйна-рэкламнае прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Вілената»	296 64 53	г. Мінск, вул. Няркасава, 7—105	Расія ААЭ Чэхія Літва Латвія Канада	абслуговы персанал рабочыя будаўнічы будаўнічы рабочыя будаўнічы
4.	02010/0200601 02.09.2005—02.09.2010 унесены змяненні 02010/0338152 да 12.08.2010	Прыватнае ўнітарнае вытворча-камерцыйнае прадпрыемства «Арцель»	36 47 80	г. Віцебск, вул. Фрунзе, 13А, пакой 22, 23	Польшча	будаўнічы
5.	02010/0200602 02.09.2005—02.09.2010	Індывідуальны прадпрымальнік Нікалаевіч Алена Вікенцьеўна	50 28 43	г. Гродна, вул. Папавіча, 5-1401	Расія Польшча Чэхія	будаўнічы вадзіцелі рабочыя
6.	02010/0200801 сапраўдн. да 02.09.2010	Грамадскае аб'яднанне «Інфармацыйна-кансультацыйная служба «Юнверс»	288 61 59	г. Мінск, вул. В. Харужай, 13-606 А	ЗША	абслуговы персанал на круізных лайнерах праца для студэнтаў у час летніх канікулаў
7.	02010/0200609 02.09.2005—02.09.2010	Установа адукацыі «Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі»	227 12 06	г. Мінск, вул. Кірава, 16	Расія Вялікабрытанія	памочнік менеджара студэнцкія праграмы (с/г работы)
8.	02010/0200610 02.09.2005—02.09.2010 унесены змяненні 02010/0338040 да 02.09.2010 унесены змяненні 02010/0338247 да 02.09.2010	Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Карал Круіз Сэрвіс»	254 78 13	г. Мінск, вул. Цімафірава, д. 65Б, 6-ы паверх, памяшканне 115	Літва ЗША	вадзіцелі, прадаўцы, швацкі абслуговы персанал на круізных лайнерах праца ў сферы судавытворчасці
9.	02010/0200611 02.09.2005—02.09.2010 унесены змяненні 02010/0338019	Турыстычнае прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Інтурбюро»	306 24 55	г. Мінск, пр. Пераможаў, 11—1208	Расія Чэхія Літва	будаўнічы рабочыя ў лясной гаспадарцы рабочыя на мясакамбінаце рабочыя завада па вытворчасці поліэтылену
10.	02010/0200617 23.09.2005—23.09.2010	Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Стар Травел»	290 46 06	г. Мінск, вул. Стараवलенская, д. 100, пак. 436	Расія ЗША	спецыялісты ў галіне транспартнай лагістыкі і аўдытарскай дзейнасці студэнцкія праграмы
11.	02010/0200994 27.04.2007—27.04.2012	Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «Феліксбуд»	227 37 39	г. Мінск, вул. Чарокараўскай, 21а, пак. 2	Расія	будаўнічы
12.	02010/0200628 21.10.2005—21.10.2010 унесены змяненні 02010/0200660 да 21.10.2010	Сумеснае прадпрыемства «Цэнтр маладзёжных падарожжаў» ТАА	293 17 49	г. Мінск, пр. Машарава, 17—101	ЗША	абслуговы персанал (праца для студэнтаў)
13.	02010/0200629 21.10.2005—21.10.2010	Сэрвіснае прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Джэксэспа»	328 67 60 328 67 57	г. Мінск, вул. Старажоўская, д. 8 — 4 п	Вялікабрытанія Вялікабрытанія	памочнік па доглядзе студэнцкія праграмы (с/г работы) рабочыя будаўнічы спецыяльнасцю будаўнічы
14.	02010/0200630 21.10.2005—21.10.2010	Адкрытае акцыянернае таварыства «Нафтазавод-монтаж»	59 82 93	Віцебская вобласць, г. Наваполацк	Расія	будаўнічы
15.	02010/0200631 21.10.2005—21.10.2010	Індывідуальны прадпрымальнік Язэнка Ала Аляксандраўна	20 07 56	г. Брэст, вул. Кірава, 50—71	Расія	будаўнічы
16.	02010/0200644 18.11.2005—18.11.2010	Прыватнае ўнітарнае прадпрыемства па аказанні паслуг «РАЙЕТ-плюс»	36 58 23	г. Віцебск, вул. Леніна, 3а	Расія ЗША	персанал дзіцячага санаторыя ў г. Анапе праца для студэнтаў у час летніх канікулаў
17.	02010/0200648 02.12.2005—02.12.2010	Турыстычнае прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Лінгва Тур»	281 73 73	г. Мінск, пр. Незалежнасці, д. 58, корп. 9, пак. 301	Расія	спецыялісты па вытворчасці і продажы тэкстыльных вырабаў
18.	02010/0200650 23.12.2005—23.12.2010	Індывідуальны прадпрымальнік Драбшэўскі Дамітры Іванавіч	56 37 75	г. Гомель, вул. Галавацкага, 18	Расія	будаўнічы
19.	02010/0200653 23.12.2005—23.12.2010	Замежнае прыватнае ўнітарнае будаўніча-гандлёвае прадпрыемства «Нафтабуд Сэрвіс» Фізіка А.	50 45 66	г. Гомель, вул. Рабочая, 16, 1-ы паверх	Расія	дарожныя будаўнічы
20.	02010/0200656 13.01.2006—13.01.2011 унесены змяненні 02010/0200656 02010/0338234 да 13.01.2011	Рэспубліканскае маладзёжнае грамадскае арганізацыя «Ліга добраахвотнай працы моладзі»	284 08 81	г. Мінск, вул. Б. Мхляніцкага, д. 4	Расія	персанал дзіцячага вадарэаўнацыйнага лагера ў г. Анапе
21.	02010/0200664 10.02.2006—10.02.2011 унесены змяненні 02010/0200725 да 10.02.2011 унесены змяненні 02010/0338261 да 10.02.2011	Прыватнае турыстычнае ўнітарнае прадпрыемства «Лідар-Тур»	226 14 28	г. Мінск, вул. Смальячкова, 9, пак. 320	Расія	будаўнічы

Інфармацыя прадастаўлена Дэпартаментам па грамадзянстве і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15x15 сеткай і 150 пазіцыямі для ўставак слоў. Уключае з'яўленыя ў артыкуле фотаздымкі і ілюстрацыі.

Шаноўную Раісу Алегаўну ВАСІЛЕЎСКУЮ з г.п. Падвіліне вшчымаем з прыгожым юбілеем! Ад шчырага сэрца жадаем моцнага здароўя, поспеху ва ўсіх справах, як і маса больш прыемных навін і цёплых слоў не толькі ў святочны дзень, але і надалей. Ніхай ніколі не пакідаюць вас аптымізм, вера ў сябе, надзея на лепшае і любоў блізкіх людзей! З любоўю і павагай родныя.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
Сканворд (27 верасня). Па гарызанталі: Валом. Аршавін. Зніч. Кан. Мак. Глеб. Кан. Ніка. Янка. Мач. Церам. Абарона. Дар. Клан. «Ада». Міні. Жак. Дошка. Адрэзак. Сажа. Рызыка. Туга. Кут. Хабар. План. Касцюм. Карз. Муар. Рандала. Па вертыкалі: Шаўронка. Зідан. Уклад. Нок. Ішак. Мода. Урок. Ліна. Жарт. Муза. Чарка. Паска. Німб. Кіра. Цар. Асіна. Алюр. Кон. Акын. Мэр. Яда. Гаць. Карэта. Каралі. Зуб. Адава. Мельпамена. Каралева.
Сканворд (1 кастрычніка). Па гарызанталі: Секундамер. Экран. Галка. Кусто. Спуск. Нерат. Стук. Ходзіць. Рагату. Амар. Пасад. Ніксан. Уніюм. Кол. Талі. «Ферды». Аман. Рыса. Дон. Раглан. Ласа. Алапа. Код. Арлан. Стар. Хранометр. Па вертыкалі: «Лавонка». Будзільнік. Кадка. Ітрак. «Сокам». Спіца. Улада. Даміно. Гоні. Накат. Дрэва. Парак. Лярд. Адлер. Марак. Ара. Астра. Фаран. Руно. Філе. Луста. Рог. Стамеска. Скура. Аорта. Куранты. Нектар.

Муз-news

СТРЭЛКА, ЯКАЯ СПЯВАЕ

Незвычайную ролю прымерала на сябе спявачка Жанэт. У новым кліпе на песню «Я не хацела...», паводле задуму рэжысёра Аляксандры Бутар, артыстка ўясабіла вобраз... гадзінніковай стрэлкі. Натурны эпізод, які здарыўся ноччу ў цэнтры Мінска непадалёк ад ГУМа, прыцягнуў увагу выпадковых гледачоў. Адзін з аўтаматараў нават, заглядзеўшы на дзючыну з тэлеэкрана, трапіў у невялікую аварыю.

Аляксандра Бутар, рэжысёрка кліпа.

Паводле сюжэта, Жанэт патрэбна было выступаць з парасонам пад праліўным дажджом. Прычым сапраўднымі ападкамі рэжысёр не задаволілася — спявачку дадаткова палівалі «штучным дажджом», але так, каб вада не перакажджала бачыць фон — вежу з гадзіннікавага «Гадзіннік» — гэта неад'емная частка кліпа, — патульчыла Аляксандра Бутар. — Бо галоўная геранія (Жанэт) будзе прадстаўлена ў вобразе гадзінніковай стрэлкі, а яе выбраннік сыграе секундную. Ён будзе з дзючынай толькі адну хвіліну, потым пабываць далей, а яна застане чакача каханана». Нягледзячы на холад, вецер і звязаны з гэтым перажыванні за сваю прычоску і вопратку, спявачка засталася вельмі задаволеная гэтай працай: «Вуліцы Мінска ўначы час вельмі прыгожыя, а Аляксандра Бутар і ўся здымачная група, якая перакаждла, працуюць якасна ў любімым навор'е і любіць час сутак».

Другая частка здымак адбывалася ў павільёне і прайшла без эксцэсаў. На тэлеэкранах, якія разлічываюць каманда спявачкі, гэта відэа з'явіцца напрыканцы кастрычніка. Пакуль жа падрабязней здымак, а таксама расклад бліжэйшых канцэртаў і ўвогуле ўсе навіны, якія датычацца Жанэт, можна знайсці на афіцыйным сайце www.janet.by, які з'явіўся ў Інтэрнэце зусім нядаўна, у якасці падарунка да дня нараджэння спявачкі.

«СЯМЕЙНЫ ПАДРАД» ІРЫНЫ ДАРАФЕЕВАЙ
Днямі заслужаная артыстка прадставіла ў Беларусі свой новы альбом «Дзючына на берэзе», усе 10 песень на якіх напісаны вядомым расійскім кампазітарам і прадзюсарам Кімам Брайтбургам. Ён, дарэчы, спецыяльна прыехаў на прэзентацыю, каб расказаць пра далейшыя планы супрацоўніцтва з Ірынай.

Акрамя таго, падтрымаў спявачку ў прайсці сям'ю і калегі па сцэне — Іна Афанасьева, Аляксей Ухлястоў, Ната Раманова, Сяргей Сухамілін, Георгій Калдуцкі, тэлеведучы Сяргей Дарафееў і іншыя. Ганаровым ганарам на прэзентацыі стаў Уладзімір Будыля — двойчы Герой Сацыялістычнай Працы, нядаўні старшыня Камітэта СВК «Савецкая Беларусь», якога Ірына называе не інакш, як «мой духоўны настаўнік».

Кім Брайтбург расказаў, што альбом задуманы як частка вялікай канцэртнай праграмы, у якую варта было б уключыць таксама народныя песні, песні беларускіх аўтараў, рэтра-хіты. Але канкрэтны канцэрт у Расіі мастэра гаварыў асцярожна — маўляў, спатчы трэба знайсці спонсара, да таго ж трывала замацаванне на эстрадзе. «На працягу 2—3 гадоў трэба запускаць у эфір добрыя песні, кліпы — толькі тады артыстку можна «ўкараніць» у расійскую эстраду, — лічыць Кім Аляксандравіч. — Але гэта не звышзадача, гэта цалкам рэальна — прыгадайце прыклад Таісі Палудзі. Таму наша супрацоўніцтва будзе працягвацца». «Няхай гэты беларуска-расійскі праект стане маленькім укладам у вялікую агульную будучыню нашых народаў», — пазначыла на дыску.

У сваю чаргу, беларускі прадзюсар Юрый Саваш лічыць, што на расійскай эстрадзе спявачкі, падобнай да Ірыны Дарафеевай, цяпер няма: «Мы распрацоўвалі імідж Ірыны некалькі месяцаў, старуючыся не трапіць у чыноўныя сляды, а знайсці сваю геранію. І гэта атрымалася. У Ірыны вобраз романтичны, цятлівы, у стылістыцы Грына. Нам удалося падкрэсліць жаночасць, але без празмернай агоннасці, як гэта зараз многія робяць».

Саму Ірыну расказала, што ў запісе альбома «Дзючына на берэзе» ёй вельмі дапамаглі Валерыя Шост — вопытны педагог па вакале і, між іншым, жонка Кіма Брайтбурга; Аляксей Брайтбург (сын) выконваў функцыі гукарэжысёра, дыджэй Дэўш (сын Ю. Савава) удзельнічаў у аранжыроўцы некаторых песень. Атрымаўся гэты сямейны падрад, але гэта, пераказваючы, пайшоў рабочы тэкс свае ноу-хау — ці па гуку, ці ў музычным матэрыяле, ці ў выканальніцкіх прыёмах.

ЗАМУЖАМ НЕ ПРАПАСЦІ

Гэту задану трэба выканаць спявачка Дары, якая нядаўна змяніла статус з зайдзронай нявесты на маладоў жонку, але вырашыла не ахвяраваць дзеля радасці сямейнага жыцця сцэнальнай кар'ерай.

Мужам Дары — Дар'і Урычанкі — стаў малады чалавек па імені Яўген, які ў свой час скончыў факультэт міжнароднага адносінаў БДУ па спецыяльнасці «Светная эканоміка, а ціпер займаецца банкаўскім бізнесам. Пазнаёміліся маладыя, дарэчы, таксама на вячэцы. — Нягледзячы на занятасць, я не магла выходзіла мая сяброўка, — узгадвае Дары. — А Яўга ўвогуле трапіў туды выпадкова — ён не быў у ліку гасцей, проста на некалькі хвілін заехаў, каб забраць сябра. Я ў гэты момант якраз раздала аўтографы, і апошнім, то да мяне падшоў, стаў якраз Яўген...»

Дары і Яўген Урычанкі.

Выбраннік спявачкі сцвярджае, што з яго боку гэта было каханне з першага погляду. А вась Дары спатрэбіўся час — некалькі гадоў, каб пераканацца ў сваіх пачуццях і нарэшце загідацца на шлюб. 2008 год стаў для артысткі напружаным: па-першае, здзейснілася даўня мая марга сыграць у мюзікле (Дары выканала ролю Элеаноры ў мюзікле Уладзіміра Кандрусевіча «Байкер»), па-другое, маладая спявачка прайшла сабе таксама як аўтар песень, нарэшце, графік канцэртаў, у тым ліку выязных, быў вельмі насынены. Увесь гэты час Яўген быў побач, цярпела чакану каханую, сустракаў пасля выступленняў, даваў карысныя парады... І Дары нарэшце разумела, што не ўявіла далейшага жыцця без сваёй «другой палавінкі». На вяселле вырашылі запрасіць толькі самых блізкіх людзей, сядок кілі альпініста, напрыклад, Іван Вабішчэвіч (ён жа «дзядзька Ваня», прадстаўнік нашай краіны на конкурсе «Новая хваля»), спявачка Волга Змурыш, калегі па прадзюсарскім цэнтры «Спамаш» Іван Буслай і Алена Ланская, футбаліст Дамітрый Парфяноў.

Дары, рыхтуючыся да вяселля, не забывалася і пра творчасць, і падтрымала суперз — прадстаўляе гасцям новую песню «У небе май гары». У бліжэйшы час, як чакаем, яна запусціць таксама ў эфіры мінскіх радыёстанцый.

Вядучая рубрыкі: Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

СЁННЯ

Табліца з надзеямі і прагнозамі надзеяў на наступныя дні. Уключае даныя па надзеях і прагнозах надзеяў на наступныя дні.

Надвор'е на заўтра. Карта надзеяў і прагнозаў надзеяў на наступныя дні. Уключае надзею і прагнозы надзеяў на наступныя дні.

2 кастрычніка

1819 год — нарадзіўся Аляксандр Незабытоўскі, беларускі і польскі філосаф, пісьменнік, гісторык. Вучыўся ў прыватным французскім пансіёне, у Дартмунтскай універсітэце. Многа падарожнічаў, наведваў Аўстрыю, Францыю, Італію, Іспанію, Партугалію, Англію. У ананімічных кнігах, якія выдаваў у Вільні і Парыжы, а таксама ў ружаніках заклікаў да барацьбы супраць нацыянальнага і сацыяльнага гнёту беларускага народа, патрабаваў адмены паншчыны. Аўтар мемуараў «Мае запіскі», прысвечаных паўстанню 1830—31 гадоў.

1836 год — завяршылася п'яцігадовае планаванне Чарльза Дарвіна па Паўднёвым паўшар'і, якое правяло да стварэння ягонай тэорыі эвалюцыі.

«Не ўвесь жа час разважаць, які павінен быць чалавек, час ужэ і стаць ім!». Марк Аўрэлій (121—180), рымскі імператар.

БРАТЧЫНА

Так звычайна называлі вясковую абшчыну, якая мела права рэгуляваць адносіны аднавяскоўцаў. Акрамя гэтага, братчынай паўсюдна называлі вясковыя святы, якія наладжваліся на працягу года. Таксама братчынай звалі жан і напой у ім. Есць звесткі аб тым, што братчыны з'явіліся яшчэ ў дахрысціянскія часы (знаходкі «свечнай» братчыны каля Ноўгарада датуецца X стагоддзем). Пазней братчыны наладжвалі ў дні вялікіх храмавых святаў у гонар палёў Праваслаўнай Царквы. Напрыклад, Міколычына, Міхайлаўчына, Кузьмінкі, Пакоўчыны і г.д.

У гэты дзень аднавяскоўцы ставілі ў царкве вялікую свечку, грошы на якую збіралі «мірам» (агулам) і служылі набажэнства аб усеагульным шчасці, спакі і дабрабыце.

На братчыну абіраўся староста, які кіраваў падрыхтоўкай і самім святам.

Да братчыны, падчас якой абавязкова была рытуальная трапеза ўсіх членаў абшчыны, спецыяльна вырошчвалі і забівалі жывёлу (быка, валя, парска, барана). Мясва варылі ў вялікім посудзе, пасля чаго дзялілі на дзве часткі: адну частку ахвяралі царкве, другую — падзялілі па колькасці сем'яў у вёсцы.

На братчыну абавязкова варылі піва, медавую, паякі велізарныя караваі, напрыклад, на лью — у гонар заканчэння жніва. І сёння ў розных раёнах Беларусі, дзе вясной, а дзе вясенню святуюць «Піва».

Накрывалі вялікі доўгі стол, ставілі на яго ўсе прадукты, якія прыносіла кожная сям'я. Пасля братчыны — гэта складчына (сыска, міршчына, агульшчына).

Перш чым распачаць трапезу, у вёсцы праходзіла так званая «мірская сходка», на якой вырашаліся спрэчкі паміж вясцоўцамі, сваркі ў сем'ях, іншыя праблемы прыватнага кшталту. Прычым заўбедзі вырашаліся мірна, па-сяброўску. Пасля сходкі-прымірэння прапановаліся ўзаемныя пакашчэнні, якія пераходзілі быццам бы ў асобнае свята, на якім кіравалі сяброўства, мір і братэрства паміж аднавяскоўцамі.

У Гомельскай і Магілёўскай абласцях у гарадах і вёсках існавалі так званыя «свечныя» братчыны. Да гэтага свята ўсю вёска збірала воск. Пасля гэтага члены братчыны выраблялі вялікую свечку, часам больш за 30 кілаграмаў, вызначалі чаргу, каму і за кім прымаць «мірскую», «брацкую» ці «залаветную» свечку ў сваю хату. Часам такім свечкам давалі назву ў гонар таго свята, калі яна была зроблена, — Васільеўская, Міколыская, Юраўская і г.д.

Дзень, калі запальвалі «мірскую» свечку, звалі Святам свечкі. Раніцай свечку ставілі ў чырвоным куде, маліліся, затым наладжвалі ў той жа часе стол, на які кожны павінен быў прынесці са сваімі стравамі і пакашчэннямі. Часам да брацкай свечкі неслі грошы, якія потым ахвяравалі храму.

Пасля працяглага балвання свечку з песнямі пераносілі ў тую хату, дзе яе будуць запальваць на наступнае свята. Для вясцоўцаў гэта было вельмі пачэсна. Акрамя таго, што прыносілі аднавяскоўцы, гаспадары таксама імкнуліся прыгатаваць як мага больш прысмакаў, вырашвалі для гэтага дня парска ці бычка, каб прыгатаваць яго на братчыне для гасцей.

Адной з абавязковых умоў існавання братчыны была дапамога малазабеспечаным людзям: сіротам, удовам, хворым. Звычайна перад братчынай у іх падворках наладжвалі і талку — агульнавясковую дапамогу (жніво, капанне бульбы і г.д.).

Да Свята свечкі прымяроўвалі кірмашы і гандлі, дзе набывалі жывёлу, палатно і іншыя сельскагаспадарчыя тавары.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валіяціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81

№ 29 (279)

Новыя гатункі часнаку

47-52 г, маюць па 6-7 шырокіх зубкоў сярэдняга памеру. Цыбуліны захоўваюцца на працягу 8-9 месяцаў. Гатункі зёма і маразостойлыя.

Часнок — культура вельмі патрабавальная да ўрадлівасці глебы, не пераносіць лішку вільгаці. Добрамі папярэднікамі для яго з'яўляюцца агуркі, ранняя белаканчаная і цявятная капуста, кабачкі, гарбузы, караняплоды. Пасля ранняй бульбы садзіць часнок непажадана, таму што звычайна паражэацца фузарыёзам і нематоды.

На асеннюю пасадку выкарыстоўваюць азымы часнок свежаабранга ўраджаю. Для пасадкі адбіраюць здаровыя, добра прасушаныя цыбуліны. Іх раздзяляюць на зубкі, не дапускаючы механічных пашкоджанняў, не пазней чым за 2-3 дні да пасадкі. Праз раздзелены сочаць за тым, каб на ніжняй частцы зубкоў не заставаліся рэшты старога донца, якія не прапускаюць вільгаць. Каб пазбегчы заражэння клішчом, замачыць часнок у слабым растворе лубога інсектыцыду. Непарадна перад пасадкай зубкі прамываюць у растворе хлорнага солі (3 ст. лыжка на 5 л вады) на працягу 1-2 хвілін. Затым іх перакладаюць у раствор меднага купаруса (1 ст. лыжка на 10 л вады) таксама на 1 хвіліну. Пасля гэтага не прамакаючы садзіць у грядкі.

Часта часнок садзіць на сунічнай грядцы, якая вельмі пасаджана ў жніўні-верасні. Рэспіцыт часнаку адлучаецца цудоўна ад сунічных садкоў. Але ў такім выпадку часнок трэба выбраць крыху раней і пусціць на перапрацоўку.

А. ГОРНЫ, кандыдат сельскагаспадарчых навук

Захоўваем і ядзім спелую гародніну

Многія лічаць, чым больш мы ўнесём у глебу ўгнаенняў і падкормак, тым больш шчодрэй і якасны мы атрымаем ураджай. Але ўсё з толкам. Угнаенне неперапраўшага гною і азотных угнаенняў значна зніжаюць лёгкасць агародніны, напрыклад, капусты, морквы, цыбулі. Больш карысці прынесуць угнаенне ў глебу калійных і фосфарных угнаенняў, а таксама калі рабіць пазакарэньную падкормку солімі бору і медзі, захоўваючы неабходную для кожнай культуры нормы і тэрміны.

- Вялікі ўплыў на лёгкасць агародніны робіць і тып глебы, на якой яе вырошчваюць. Лепш за ўсё захоўваецца гародніна, вырошчаная на лёгкіх і сярэдніх супясчаных, а таксама супясністых глебах. На забалочаных, сырых глебах, тарфяніках лёгкасць агародніны значна зніжаецца.
- Агародныя культуры, прызначаныя для зімо-

Кветнік у кастрычніку

З надыходам замаразкаў у сухое надвор'е выкопваюць клубнецыбуліны мантрэаўскія, карэнне каню. Пасля прасушвання на паветры на працягу дзён іх пераносіць у сховішча. Кань і мантрэаўскія лепш перазімаюць, калі з каранёў не абтрасаць зямлю.

Пры надыходзе ўстойлівай нізкай тэмпературы (уначы 0—+3) пачынаюць выкопваць гладыёсы. Для поўнага выспявання клубнецыбуліны неабходна, каб прайшло не менш як 40—50 дзён ад пачатку шчытвання да выкопвання. Некаторыя кветкавыя няправільна рэкамендуюць, што выкопваць гладыёсы трэба пасля таго, як пачнуць жаўнець лісты. У здаровых раслін, за выключэннем некаторых ранніх гатункаў, да самага выкопвання лісты павінны заставацца зялёнымі. Жоўтыя лісты — гэта сведчанне таго, што гладыёсы захавалі на вадкарэньні ці іншыя віды гнільці. Адрэзаць вострым нажом абразаюць (не абломваюць) сцябло на адлегласці 1—5 см ад цыбуліны, затым страўваюць лішнюю зямлю, змашчаюць у папяровыя пакеты, падлісаючы, які гэта гатункі. У добрае надвор'е клубнецыбуліны 1-2 дні прасушваюць на адкрытым паветры, потым яшчэ на працягу трох тыдняў высушваюць у ценю. Пасля прасушвання ачышчэння і абракавання хворыя клубнецыбуліны пакідаюць на захоўванне. Для таго, каб цыбуліны лепш захоўваліся, іх можна апусціць на 1-2 секунды ў 30-працэнтны настой часнаку (30 г часнаку на 100 г вады настойваюць на працягу сутак). Высушаныя цыбуліны захоўваюць зімой пры тэмпературы 3—9 градусаў і нізкай вільготнасці. Можна захоўваць у кватэры на падваконы з паўначнага боку або ў халадзільніку. Пазней цыбуліны можна паберыць парафінам, у такім выглядзе яны лепш захоўваюцца: не перасыхаюць і не пакрываюцца плесенью.

Прыкладна ў тыя ж тэрміны, што і гладыёсы, выкопваюць вярціны. Лісты вярціну вытрымліваюць кароткачасова ў замаразкі да мінус 1, а сцяблы да мінус 2 градусаў. Пры тэмпературы мінус 4 градусаў лісты гніюць, а пры мінус 6 градусаў гніюць бутоны і кветкі. Пачынаць выкопванне трэба з раніцы, каб да вечара клубні вярціны паспелі падсохнуць.

Які сад без грушы?

У нашым садзе растуць старыя дрэвы грушы, пасаджаныя вельмі даўно яшчэ нашым дзядулем, і ўраджай яны даюць слабы. Хаця часам б набіць саджанцы новых гатункаў. Якія патрабаванні прад'яўляюцца да цяперашніх гатункаў, калі лепш купіць саджанцы, якое месца на участку выбраць для грушы?

М. Лось, Талачынінскі раён.

Груша больш цэпалалюбівая культура, чым яблыня, — гаворыць вядучы навуковы супрацоўнік НДІ пладаводства, аўтар многіх гатункаў грушы Марыя Мэлік. — Яна патрабуе многа святла і цяпла. Высаджваюць яе на добра ахаваным ад ветра месцы, каб знізіць небяспеку зімовага падмязжэння. Лепшыя участкі для пасадкі — схілы паўднёвага на-прамку. Не прыдатныя замкнутыя катлаваны, дзе застаюцца халодная паветра. Гэта адмоўна ўплывае на ўстойлівасць дрэў да зімовых пашкоджанняў. На прысядзібных участках грушы высаджваюць пабуду, дзе ствараецца больш цёплы мікраклімат. Лепшыя глебы — дзярновыя, слабыя і сярэднепадзолістыя, лёгкасулістыя і супясчаныя на леспадобных суглінках і сугесях. На бедных глебах (пісчаныя, шабністыя) плодзі грушы глыбока сваё смакавае якасці.

Грушы, якія вырошчваюцца на прысядзібных участках, павінны быць хуткаплоднымі (уступленне

у плодананне на 3-4-ы год), штогод плададоўны (за кошт стварэння гатункаў са змешаным тыпам плоданання), устойлівыя да хваробаў (да паршы, бактэрыяльнага раку, плямчастага), да шкоднікаў і да нізкіх тэмператураў. Акрамя гэтага, гатункі грушы павінны мець разнастайныя тэрміны спажывання плодў. Асабліва каштоўныя з'яўляюцца гатункі познейшага тэрміну спажывання, з лёгкасцю плодў не менш як 8-9 месяцаў. Плады павінны мець прыватны знешні выгляд, быць прыемна на смак, з выражаным грушавым водарам, а мякка павінна быць сакавітай.

Для пасадкі выкарыстоўваюцца аднагадовыя і двухгадовыя стандартныя саджанцы з добра развітай каранёвай сістэмай. Дрочы старэйшай ўзросту горш прыжываюцца — у іх большая ступень траўмавання пры пасадцы, таму што для ўраўнаважвання надземнай часткі і каранёвай сістэмы даводзіцца моцна ўкарочваць галіны пасля пасадкі. Саджанцы лепш набываць увосень, калі вялікі выбар гатункаў, але садзіць рэкамендуецца вясной. Набытыя ўвосень саджанцы да пасадкі захоўваюць прыкрытанымі ў зямлі. Трэба выбраць месца з ухілам, каб сцякала расстая вада. Для захавання саджанцаў выкапваць яму глыбінёй 40—50 см і пакласці іх пад вуглом 45 градусаў кронамі на поўдзень. Саджанцы засыпаюць зямлёй і шчыльна прыскаваюць зямлю да каранёў і ствалоў, каб не было пустот, пасля чаго неабходна паліць. З надыходам халадоў, каб абараніцца ад мышэй і зайцаў, трэба ўкрывіць іх яловымі лапкамі. Каб не знаходзіцца месца, дзе можна было б прыкапаць саджанцы, іх можна захоўваць у склепе, падвале, прыкрышыў карані вільготным піском, торфам, плавіннем. Калі будуць захаваны ўсе рэкамендацыі, гаворыць Марыя Рыгаўна, то ў хуткім часе можна быць з ураджаем.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОўСКІ, С. ГРЭБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ПАХАМЕНКА, Т. ПАДАЛІЦ, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛІКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІРДЫЦКАЯ, А. СПАНЕўСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШУЧЭЧКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмыльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл.факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падліскі і распускоўніцтва — 287 18 68, скарптарыята — 287 19 82, 287 05 82, аддзяленне за выпуск дадаткаў: «Чыроня змяна» — 292 44 12; «Місцоева самікаван-

не» — 292 21 03, уласныя карэспандэнцыі: у Брэсце: 20 37 98; Віцебску: 43 23 74; Гродне: 43 25 29; Гомелі: 74 13 92; Баранавічах: 7 26 02; Магілёве: 32 74 31; Бухартаў: 292 22 03; прыём рэкламы тэл.факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл.факс: 292 04 52.
http://www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.minsk.by
Аўтары аублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобны і дыяметрны факты. Іх меркаванне не з'яўляецца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, аублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрасавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вядавецтва Беларускай Друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выхадзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.136 Індэк 63850. Зак. № 5393. Нумар падпісны ў 1930.
M 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
P 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12